

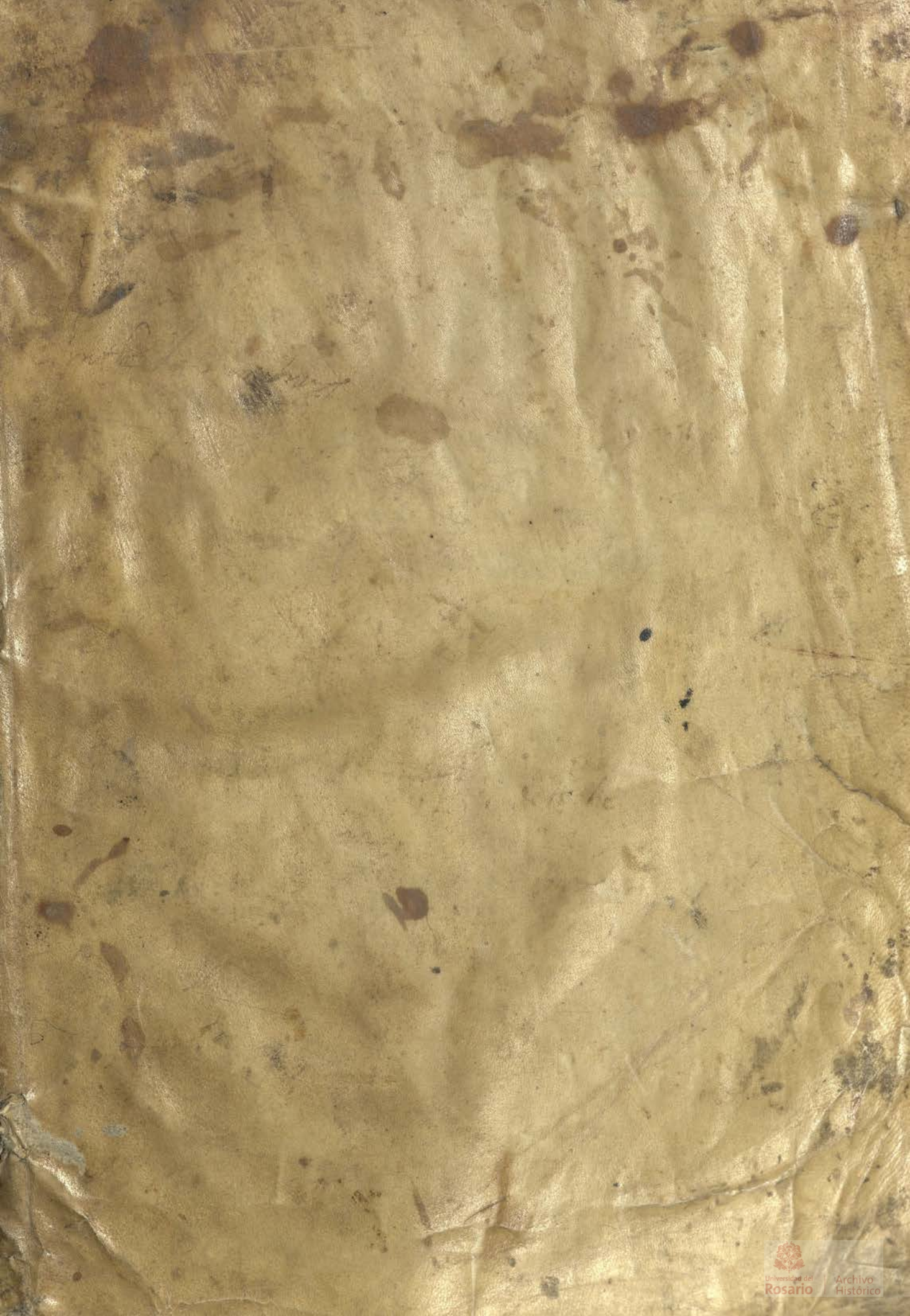
De thomacquiratibz degeine

E09N085
Ej.1

Universidad del
Rosario

Archivo
Histórico

012024

BIBLIOTECA
DEL
Colegio Mayor de Nuestra Señora
del Rosario

E09 N085

Ej.1

Colegio Mayor del Rosario

Diui Thomae Aquinatis In libros de gene-
ratione et cor. Aristotelicos castigatissimae
Expositiones q̄diligētissime nuperrime
recognitae: et ab erroribus quibus ha-
ctenus impressorum incuria scate-
bant purgatae: Textuumq; ac
commentorum annotamētis
decoratae.

LIBER AD LECTOREM

Cur operis titulo contentus lector abire
Viliaci q; paras / more canis fugere
Non sum qui fueram: mutilus / mendosus / et asper:
Præstina quum fuerit reddita vita mihi:
Ficta putas: pitbio sunt hec mage uera: tribuli
Offendunt nulli: nam bene culta seges.
Aspera silua diu (fateor) neglecta iacebam:
Sed nunc paladie me coluere manus.
Nullo igitur vitio sparsum hoc / sed pumice tersum
Aliloqui Thome / suscipe lector opus.

Franciscus Macinus Faentinus.

Colegio Mayor del Rosario.

Universidad del
Rosario

Archivo
Histórico

EXIMIO ARTIVM AC MEDICINAE DOCTORI. D. M. ANTONIO ABO

SIO RAVENNATI/HIERONYMVS PATER NVS SALODIENSIS ARTI

VM ET MEDICINAE DOC. S. D. P.

Domi Thomae Aquinatis lectione semper oblectatus sum: ea enim est ut nec minima prolixitate tedium afferat aut mutilatione obscuritatem rationum. praeterea robore: ac sententiarum gravitate: necnon orationis lepore ita referta est: ut diuino potius quam humano ore locutum arbitremur. Siue enim de substantiis separatis: aut de his generabilibus et corruptibilibus agat: licet ille ratione de bilitatis nostri intellectus: qui ad eas se habent sicut oculus noctuae ad lumen solis: parum intelligibiles sint: hec autem ex parte sui cum admixta sint potentie: et vnumquodque in telligatur in quantum est in actu: ea tamen ita proponit ut luce lucidiora videantur: ac que in potentia sunt actu limitat intellectus: quae autem in actu sensibus similitudine submini- strat: Est insuper in exponendis sermonibus antiquorum tam planus ac fidelis ut nulli inferior sit arabum grecorum aut latinorum. Hinc factum est ut post lectos illius libros de physico auditu de celo et mundo: nuper libros de generatione et corruptione lectionem. in quo libris nihil ex parte auctoris me offenderit vitio tamen scriptorum plurima depraua- ta animaduerti: quae adeo deformem faciebant libellum ut Thomae amplius non videretur. erat praeterea in eo aristoteles ita inordinate intertextus ut nulla pars parti corresponde- ret: ac auctoris remissiones in alia volumina ita fallaces ut proposito textu committi ni- bil eorum quae auctor declarabat inueniretur: Quare ad meam utilitatem deprauata re- stitui: singulae expositioni textus ordinavi: allegata fideliter adnotavi: Quae cum Alexan- der Calcedonius vir studio literarum haud inutilis intelligeret: a me exorauit ut eius li- belli exemplar sibi traderetur. quod cum aliquibus diebus tenuisset ac a me reuocaret. se ut eo ordine imprimatur curaturum respondit: ac deinde me non adeo obliuiscit ac tur- pem libellum babiturum. Renui quoniam is sum ut de me mihi minime credam nisi ali- cuius auctoritatis viro idem videatur: et eo quidem nullatenus obsequenti: ac qui potius appetat esse amicum quam videri: Sollicitior tamen a viro ut id opus in lucem prodeat: ac ius- tis rationibus conuincor quare quo et illi et mihi satisfiat: te rogatum uelim suauissime Antoni: ob eam necessitudinem quae me tibi in dissolubili vinculo annectit: labores me- os reuistas: ac eos suppressas (si abolendos censueris.) Quod si minime fuerit in lucem trans- mittas: ac boni viri precibus annuamus. Vale et si quippiam est quod possim id totum apud te esse existimes ac me mutuo ama. Ex quibus nris tertio idus Sextilis. M. CCCC. V.

SENATVS VENETI DECRETVM.

Hocce opus nemo sub ditione nostra propter Alexandrum Calcedo- nium imprimi: aut alibi impressum uendito. Qui contra fecerit: li- bros amittito: et insuper multato.

Nota quod hic libellus in isto libro finit. et est eius mobile adferendum et prout sit ut patet per hoc quod postea dicitur in libro de generatione et corruptione. et per hoc quod dicitur in libro de sensibus et sensibilibus. et per hoc quod dicitur in libro de motu animalium. et per hoc quod dicitur in libro de generatione et corruptione. et per hoc quod dicitur in libro de sensibus et sensibilibus. et per hoc quod dicitur in libro de motu animalium.

Prologus

Domini Thomae Aquinatis doctoris Angelici or. Pre- dicatorij Inter latinos Aristotelicos interpretes facile principis in voluminum de generatione et corruptione Expositionem.

PROLOGVS.

Sicut tradit Philosophus in tertio de anima. Scientie secant quoadmodum res. Nam et oēs habitus distinguunt per obiecta ex quibus speciem habet. Tres autem quas considerat nalis sunt motus et mobile. di- cit enim plus in secundo physicorum quod quicquid mora mouetur sunt physice speculationis. quicquid

L. c. 38.

L. c. 71.

Cur liber de celo sit in ordine naturali. L. c. 55.

Cur liber hic sequi librum de celo

L. c. 46.

Cur de aug- mento et aliatione in hoc libro tractat.

Caplo. I.

Cur hic de elementis physice.

Aristotelis Stagyrice Peripateticorum Principis de Ge- neratione et Corruptione Textus primi libri. Lec. I.

De generatione autem et corruptione et de natura generatorum et corruptorum et vniuersaliter de omnibus et cau- sis diuidendum: et rationes eorum determinandum.

In hoc igitur libro philosophus ponit phe- nomena demonstranda sua ratione. 1. prosequitur posita ibi. Antiquorum quidem igitur. Circa primum tria facit. primum enim ponit id quod principalem intendit et peruenit ad finem libri de celo: ibi dictum est. De graui quidem igitur et leui defini- natum sit hoc modo. Et subdit. De generatione

De libro primo de celo

Alia non solum motus sed et corruptio et generatio

Cur liber de generatione et corruptione sit in ordine naturali

Cur liber de generatione et corruptione sit in ordine naturali

Cur liber de generatione et corruptione sit in ordine naturali

aut et corruptione et natura generatorum et corruptorum et eorum que generant et corruptuntur vel de omnibus et causis diuidendum est. Iuxta assignemus alias causas generationis et alias corruptionis: ut et ut cōs causas distinguamus applicanda singulis speciebus generatorum et corruptorum naturaliter. Et causas et rationes eorum determinandum est: uel generationis et corruptionis: uel et cor- rum que naturaliter generant et corruptuntur. utrumque enim diffinitio- ne scire oportet. Nalis enim non solum considerat motum: sed et mobilia. dicit autem nam generatorum et corruptorum: quod physice rationem et corruptionem artificialium non pertinet ad naturalem. Et secundo cum dicit.

Amplius de augmentatione et alteratione quid utrumque sit.

Promittit se dicturum de alijs motibus prosequitur. Et de alteratione augmentatione quod sit utrumque. Et tertio ibi.

Et utrum existimandum sit eandem esse naturam alterationis et generationis: aut semotas ut determinata sunt ex nominibus.

Promittit se dicturum de comparatione predictorum aduicem utrumque sit existimandum uel recipiendum quod eadem sit natura et ratio alterationis et generationis: aut semotas. Et differant ratione et natura: sicut determinata. i. distincta sunt no- minibus. Et deinde cum dicit.

Antiquorum quidem igitur hic quidem uocatur generationem simplicem alterationem esse inquit: hic uero aliud ge- nerationem: et aliud alterationem.

Prosequitur suum propositum. et primo determinat de generatione et corruptione in eo: et de primis. 1. determinat de generatione et corruptione elementorum: et hoc in 2. libro qui incipit ibi. De mixtione quidem igitur. Prima pars diuiditur in duas. In prima determinat de generatione et corruptione in eo: et alijs primis motibus. In secunda determinat de quibusdam que ad hec reperiuntur ibi. Quam autem primum opus de materia. Circa primum duo facit. Primum ingreditur utrumque generationis differat ab alteratione quod erat 3. propositum: oportet tamen plus hoc tractare: quia cum dicta sit natura speciei non possit sciri. propter rationem generationis et corruptionis hoc igno- rato. 2. determinat de generatione et primis motibus ibi. Ut autem de generatione. Circa primum tria facit. primum po- nit diuersas species antiquorum circa diuersam generationem et al- terationem. 2. rationem diuersitatis assignat ibi. Quicquid igitur. 3. rationem assignat manifestat ibi. Empedocles enim. Dicit ergo primum quod quidam antiquorum philosophorum dixerunt quilla que dicitur simpliciter generatio. i. absoluta est idem quod alte- ratio. Alij uero dixerunt esse aliud generationem simplicem et alterationem. Et deinde cum dicit.

Quicquid igitur vnum aliquid deesse dicunt.

rursus et alii aduſantib⁹ aduicē lite adhuc et amicitia. Jōqz et tūc ex vno gnāta ſūt. Non eni utiqz ignis et terra et aq̄ entia vñū erāt oē. **D**isputat⁹ Emp. ſpātū duab⁹ rōnib⁹. Circa q̄rū p̄mā dīc⁹ q̄ Emp. vñ dīcē nō ſolū hīs que apparēt p̄ ſenſū in q̄b⁹ videm⁹ ex aq̄ fieri aerē et aerē ignē: ſed et vñ dīcē ſibi ipſi. ex vna eni p̄e dīc⁹ q̄ nullū elen⁹topz gñat⁹ ex alio: ſed alia oīa elentata corpa cōponūt⁹ ex eis. Et alia dō dīc⁹ q̄ ante q̄z mūdus hic gñat⁹: p̄tigit oēm nāz rerū p̄gregari in vñū p̄ amicitia p̄ter litē: et q̄ rursus vñū q̄d elentopz: et vñū q̄d alioz corporū ſegregabit⁹ p̄ litē ſegregatē res. vñ manifestū eſt q̄ p̄ q̄d dīas et paſſiōes diuerſopz elentopz factū ē p̄ litē: q̄ ex illo vno p̄mo h̄ eēt aq̄: et aliud eēt ignis: et ex p̄p̄tate de dīis et paſſiōib⁹: ſic ipſe dīc⁹ q̄ ſolū. i. ignis eſt alb⁹ et calidus et leuis. Terra autē grauis et dura. Et ſic p̄z q̄ iſte dīcē de nouo ſupueniēt elentis. oē autē q̄d de nouo aduenit pōt auferri. Quia igit dīcē ſūt auferibiles: ne pote de nouo genite: manifestū q̄ ablatio hī⁹ dīis eſt necē fieri et aqua ex fra: et fra ex aq̄: et ſilr vñū q̄d alio vñ elentopz ex alio. Et h̄ nō tūc ſolū. ſed in p̄m⁹: ſed et nūc. et h̄ p̄ trāſmutationē paſſiōnū: et q̄ talis trāſmutatio paſſiōnū fieri poſſit p̄bat oupl⁹. p̄ ex nā ipſarum paſſiōnū: q̄ ex hīs que dīc⁹ Emp. ſeg⁹ q̄ poſſit de nouo aduenire: puta per litē ſegregatē. et rursus ſepari ab elentis: puta p̄ amicitia vñiētē. Alr ex cā illarū paſſiōnū: nā q̄t et nūc dīant⁹ līs et amicitia: ſic in p̄m⁹. q̄ et ias nūc elenta p̄tē trāſmutari ſz dīas et paſſiōes. et iō tūc ſ. in p̄m⁹ mūdū ex vno gnāta ſūt elenta ſupueniētibus hīs dīis: nō enī pōt dīc⁹ q̄ ignis fra et aq̄ exiſtētia acut eēt vñū totū. Et ſcōam rōnē poſtea ponit ibi.

T. 6.3. Incertū at⁹ et utrū p̄ncipia ei ponēdū ea mīta aut vñū. Dico autē ignē et frā: et ſyſtēa ho rī. Scōz id enī q̄d ut mā ſupponit⁹ ex q̄ trāſmutatā p̄p̄ motū ſūt: ignis: et terra: et aqua vñū elentū. Scōz id autē q̄d hoc ex cōpōne ſit p̄ueniētibus illis. Illa autē ex diſſolutiōe: magis elentā q̄tuoꝝ illa et p̄ma natura.

Et dīc⁹ q̄ certū eſt utrū emp. debuerit vñū p̄m⁹ ponē uel multa: q̄z iſte ipſe multa poſuerit. ignē terrā et aquā et alia que coeſiſtūt eis. Id autē dīc⁹ eēt certū q̄ ex quo vñū ponebat⁹: ex q̄ ſic ex mā ſunt ignis fra et aq̄ p̄ aliquā trāſmutationē a lite ſegregatē: videt⁹ q̄ ſit vñū elentū. Iq̄uā illud vñū ſit ex cōpōne elentopz in vñū p̄ueniētū p̄ amicitia. Illa at⁹. q̄tuoꝝ elenta ingēz ſūt ex illo vno p̄ quādā diſſolūtōe p̄ opationēz lītis: vñ magis q̄ illa q̄tuoꝝ ſunt elenta et p̄m⁹ et p̄us nā: et h̄ magis attēdebat emp. ponēs res fieri p̄ p̄gregationē et ſegregationē. Alr. tūc p̄cedit rōne p̄bat q̄ necē ē elentā fieri nō p̄ ſolā p̄gregationē ſz p̄ quādā trāſmutationē ſupueniētē dīntis elentopz: ex q̄ ſeg⁹ dīnt⁹ ei⁹ q̄d i tēdebat emp. ſ. q̄ illud vñū ſit magis p̄m⁹. **L. 6. III.**

T. 6.4. Pluſat⁹ itaqz d̄ gnātiōe et corruptiōe ſimplici elentopz dōz. **E**ru⁹ aut nō eſt: et quōd ē. Et d̄ alijs ſimplicib⁹ motib⁹: puta d̄ augmētatiōe et altatiōe p̄bus p̄leat⁹ eſt op̄tiōe antiq̄rū circa dīas gñatiōis et altatiōis. hic inci⁹pit dēmiare de gñatiōe et altatiōe: et de alijs motib⁹. Et circa h̄ duo ſac⁹. p̄ dīc⁹ de q̄ eſt itētiō. 1° inci⁹pit. p̄leg ſuā itētiōe ibi. Democrit⁹ autē et leucipp⁹. Circa p̄mā duo ſac⁹. p̄ ponit ſuā itētiōe. 2° aſſignat ſue itētiōe.

Dostqz p̄bus p̄leat⁹ eſt op̄tiōe antiq̄rū circa dīas gñatiōis et altatiōis. hic inci⁹pit dēmiare de gñatiōe et altatiōe: et de alijs motib⁹. Et circa h̄ duo ſac⁹. p̄ dīc⁹ de q̄ eſt itētiō. 1° inci⁹pit. p̄leg ſuā itētiōe ibi. Democrit⁹ autē et leucipp⁹. Circa p̄mā duo ſac⁹. p̄ ponit ſuā itētiōe. 2° aſſignat ſue itētiōe.

T. 6.5. Pluſat⁹ itaqz d̄ gnātiōe et corruptiōe ſimplici elentopz dōz. **E**ru⁹ aut nō eſt: et quōd ē. Et d̄ alijs ſimplicib⁹ motib⁹: puta d̄ augmētatiōe et altatiōe p̄bus p̄leat⁹ eſt op̄tiōe antiq̄rū circa dīas gñatiōis et altatiōis. hic inci⁹pit dēmiare de gñatiōe et altatiōe: et de alijs motib⁹. Et circa h̄ duo ſac⁹. p̄ dīc⁹ de q̄ eſt itētiō. 1° inci⁹pit. p̄leg ſuā itētiōe ibi. Democrit⁹ autē et leucipp⁹. Circa p̄mā duo ſac⁹. p̄ ponit ſuā itētiōe. 2° aſſignat ſue itētiōe.

onīs rōnē ibi. Plato qdē igit. **T. 6.5.** Pluſat⁹ itaqz d̄ gnātiōe et corruptiōe ſimplici elentopz dōz. **E**ru⁹ aut nō eſt: et quōd ē. Et d̄ alijs ſimplicib⁹ motib⁹: puta d̄ augmētatiōe et altatiōe p̄bus p̄leat⁹ eſt op̄tiōe antiq̄rū circa dīas gñatiōis et altatiōis. hic inci⁹pit dēmiare de gñatiōe et altatiōe: et de alijs motib⁹. Et circa h̄ duo ſac⁹. p̄ dīc⁹ de q̄ eſt itētiō. 1° inci⁹pit. p̄leg ſuā itētiōe ibi. Democrit⁹ autē et leucipp⁹. Circa p̄mā duo ſac⁹. p̄ ponit ſuā itētiōe. 2° aſſignat ſue itētiōe.

T. 6.5. Pluſat⁹ itaqz d̄ gnātiōe et corruptiōe ſimplici elentopz dōz. **E**ru⁹ aut nō eſt: et quōd ē. Et d̄ alijs ſimplicib⁹ motib⁹: puta d̄ augmētatiōe et altatiōe p̄bus p̄leat⁹ eſt op̄tiōe antiq̄rū circa dīas gñatiōis et altatiōis. hic inci⁹pit dēmiare de gñatiōe et altatiōe: et de alijs motib⁹. Et circa h̄ duo ſac⁹. p̄ dīc⁹ de q̄ eſt itētiō. 1° inci⁹pit. p̄leg ſuā itētiōe ibi. Democrit⁹ autē et leucipp⁹. Circa p̄mā duo ſac⁹. p̄ ponit ſuā itētiōe. 2° aſſignat ſue itētiōe.

T. 6.6. Quoniā aut videt⁹ oib⁹ pene eē aliud generationē et alterationē. Generari qdē enī et corrupti p̄gregata et diſgregata. Alterari aut trāſlatiōe paſſiōnū de hīs ſciētib⁹ p̄ſiderandū. Quēſtiōes aut hñt hec et multas et rōnabiles. Siquidē igit generatio eſt p̄gregatio multa i poſſibilia p̄tingūt. Sūt autē rursus rōnes alie cogētes et nō habiles ſolui q̄ nō p̄tingit aliter ſe hē. Et ſi non eſt generatio p̄gregatio: aut vñū ſi eſt: aut ſi hoc diſcile diſſoluere tentandū eſt.

T. 6.7. Principiū aut hōz dūz utrū ſic generantur et augmētant⁹ alterantur entia: et p̄raria

T. 6.7. Principiū aut hōz dūz utrū ſic generantur et augmētant⁹ alterantur entia: et p̄raria

T. 6.7. Principiū aut hōz dūz utrū ſic generantur et augmētant⁹ alterantur entia: et p̄raria

T. 6.7. Principiū aut hōz dūz utrū ſic generantur et augmētant⁹ alterantur entia: et p̄raria

T. 6.7. Principiū aut hōz dūz utrū ſic generantur et augmētant⁹ alterantur entia: et p̄raria

T. 6.7. Principiū aut hōz dūz utrū ſic generantur et augmētant⁹ alterantur entia: et p̄raria

T. 6.7. Principiū aut hōz dūz utrū ſic generantur et augmētant⁹ alterantur entia: et p̄raria

T. 6.7. Principiū aut hōz dūz utrū ſic generantur et augmētant⁹ alterantur entia: et p̄raria

T. 6.7. Principiū aut hōz dūz utrū ſic generantur et augmētant⁹ alterantur entia: et p̄raria

T. 6.7. Principiū aut hōz dūz utrū ſic generantur et augmētant⁹ alterantur entia: et p̄raria

T. 6.7. Principiū aut hōz dūz utrū ſic generantur et augmētant⁹ alterantur entia: et p̄raria

T. 6.7. Principiū aut hōz dūz utrū ſic generantur et augmētant⁹ alterantur entia: et p̄raria

T. 6.7. Principiū aut hōz dūz utrū ſic generantur et augmētant⁹ alterantur entia: et p̄raria

[Faint handwritten Latin text]

habent malis longis & vltis p'm. p.
quod p' vltis in ea in quibus p'p'
p' indisplicite vltis indisplicite

1812
 1813
 1814
 1815
 1816
 1817
 1818
 1819
 1820
 1821
 1822
 1823
 1824
 1825
 1826
 1827
 1828
 1829
 1830
 1831
 1832
 1833
 1834
 1835
 1836
 1837
 1838
 1839
 1840
 1841
 1842
 1843
 1844
 1845
 1846
 1847
 1848
 1849
 1850
 1851
 1852
 1853
 1854
 1855
 1856
 1857
 1858
 1859
 1860
 1861
 1862
 1863
 1864
 1865
 1866
 1867
 1868
 1869
 1870
 1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900
 1901
 1902
 1903
 1904
 1905
 1906
 1907
 1908
 1909
 1910
 1911
 1912
 1913
 1914
 1915
 1916
 1917
 1918
 1919
 1920
 1921
 1922
 1923
 1924
 1925
 1926
 1927
 1928
 1929
 1930
 1931
 1932
 1933
 1934
 1935
 1936
 1937
 1938
 1939
 1940
 1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100
 2101
 2102
 2103
 2104
 2105
 2106
 2107
 2108
 2109
 2110
 2111
 2112
 2113
 2114
 2115
 2116
 2117
 2118
 2119
 2120
 2121
 2122
 2123
 2124
 2125
 2126
 2127
 2128
 2129
 2130
 2131
 2132
 2133
 2134
 2135
 2136
 2137
 2138
 2139
 2140
 2141
 2142
 2143
 2144
 2145
 2146
 2147
 2148
 2149
 2150
 2151
 2152
 2153
 2154
 2155
 2156
 2157
 2158
 2159
 2160
 2161
 2162
 2163
 2164
 2165
 2166
 2167
 2168
 2169
 2170
 2171
 2172
 2173
 2174
 2175
 2176
 2177
 2178
 2179
 2180
 2181
 2182
 2183
 2184
 2185
 2186
 2187
 2188
 2189
 2190
 2191
 2192
 2193
 2194
 2195
 2196
 2197
 2198
 2199
 2200
 2201
 2202
 2203
 2204
 2205
 2206
 2207
 2208
 2209
 2210
 2211
 2212
 2213
 2214
 2215
 2216
 2217
 2218
 2219
 2220
 2221
 2222
 2223
 2224
 2225
 2226
 2227
 2228
 2229
 2230
 2231
 2232
 2233
 2234
 2235
 2236
 2237
 2238
 2239
 2240
 2241
 2242
 2243
 2244
 2245
 2246
 2247
 2248
 2249
 2250
 2251
 2252
 2253
 2254
 2255
 2256
 2257
 2258
 2259
 2260
 2261
 2262
 2263
 2264
 2265
 2266

[Faint handwritten text from another page, partially obscured by the binding.]

vñ vides filr le hñe si diuido f3 quoddamq; signum: qđ
sup dixit oino ut. f. ex his i que diuidit possit cōponi.
sit q; lignū oino diuisus prāte. i. oia in que pōt diuidi.
Q; igit erit pter diuisionē. q; opz oēz diuisionē ad ali-
quid terminari. si enī dicat q; id qđ est residuū diuioni:
sit aliq; passio sequeret q; corpus diuideret in passioēs
z ex pñti gñabitur ex eis: qđ est ipole: q; non i bñtāria
neq; quāritas gñat ex passionib; aut etiā quō est pos-
sibile q; passioēs sint separe. Ulteri; aut; pcludit pñci-
pale. ppositū dicēs q; si est ipole q; magnitudo cōpo-
nat ex tactib; aut pñctis sic pñctice rōnes pcludit: ne-
cessē est ponē q; sint quedam corpora idiuisibilia: z q;
sint quedā magnitudines idiuisibiles: q; si corpus sit oī-
no diuisibile: sequeret q; cōponat ex tactib; ul ex pñ-
ctis: ut ex dictis pater. Ulteri; aut; post rōnem demo-
criti iungit Aristō. q; hoc ponētib; esse corpora
idiuisibilia nō minus accidit impole: z hoc perferu-
ratum est in alijs. s. in tertio libro de celo.

Et q corpus corrūperet in rez incorporeā. Et ex pñti
q corpus gñaret ex aliquo icorporeo: aut ex punctis:
aut oīno ex nihilo. s3 h est ipole. ¶ Non g est pole q
corpus sensibile sit oīno diuisus sil: neq3 g videt pole
q sit oīno diuisibile in potētia. s3 q videm? ad sensum
q corpus sensibile didit in pres adinuite sepabiles: ul
etiā in pres diuisibiles. ⁊ maior magnitudo semp di
uidit in miores magnitudines: ⁊ totus pñntū didit
in aliq segregata ⁊ sepata manifestū est hoc ite hēc.
Non g est pole neq3 q fiat diuisio in infinitū fm ptez:
ita q ps post ptem a toto sensibili corpē separet: neq3
est pole q corpus sensibile diuidat sil s3 qdēq3 signū.
Neutrū eni horū est positū: q: utrobiz videt seq pre
dictū incōueniēte: s3 videt q diuisio corpis possit pee
dere usq3 ad aliqū terminus. vñ legitur q necesse sit
aliq3 magnitudines ēē indiuisibiles. ⁊ aliqua corpora
indiuisibilia fm demo. Scōam rationē ponit ibi.

Taliter sic erit generatio ⁊ corruptio. Et
hec quide segregatione: hec aut pgregatio-
ne. Cogēs igit sermo esse magnitudines in-
diuisibiles hic est.

Tercio dicitur quod aliter etiam videtur esse necesse esse corpora indiuisibilia: posito. scilicet quod generatio sit per aggregationem et corruption sit per segregationem. et hoc quod necesse erat ponere. Demo. quod ponebat formas et nunc reseruat erariari finem ponens et ordinem. videmus autem quod totum cuius forma persistit in ponere et ordine sic domus non generatur nisi per aggregationem: neque corrumpitur nisi per segregationem: et ideo cum non sit possibile in principijs generationis et corruptionis. procedere in infinitum ponebat quod essent aliquod principia prima ex quibus corpora congregabantur: in quae segregabantur: et hoc dicebat esse corpora indiuisibilia. ¶ Deinde cum dicit.

Cum autem latet paradoxizans: et quod latet dicam. **Q**uoniam enim non est punctus puncto vndique priguus oino est diuisibile: est quidem quilibet ex sit magnitudinibus: est autem quilibet non. Videtur autem quod hoc ponit et vndique et ubique esse punctus. Quia necesse diuidi magnitudine in puncta. ubique enim est punctus: quia ex tactibus aut ex punctis esse. Hoc autem est quod existit ubique: quoniam vna utique et dis et vnusquodque: plures autem vna non sunt. Inter enim non sunt quia non ubique si enim habet medium diuisibile et finem priguus punctum erit diuisibile: non autem potest. Non enim est priguus signum signo: aut punctum puncto. hic enim est diuisio: aut compositio. Quia est aggregatio aut segregatio sed neque in atomis et ex atomis. **A**bul enim imposita prigit. Neque itaque ut diuisio at ubique. Si autem esset priguus punctus puncto hoc utique esset. Sed in parua et minima aggregatio et segregatio ex minimis.

[illegible]

Positio
democri
ti.

[illegible]

*ibi
rō
fil
nō
po
fit
mife
esse*

horas dicit: nō in pōt poni q̄ oēs hore illi? oīei sint sūt
actu. auferet enī nā tps: de cui? rōne est q̄ sit nūs mo-
tus sū pūs ⁊ pōsteri? . si enī eēt sūt: quelibet ps ei? iam
nō eēt s; pūs ⁊ pōsteri? . 2° apper hoc in pmanētib? .
De sba enī aeris est mā que est in potētia ad oēs for-
mas: cū nō pōt poni q̄ ex aerē sit gīari: q̄ gēd est pos-
sibile ex eo gīari: q̄ tolleret nā māe: que semp est i po-
tētia ad oēs formas. sic igit ptra rōnez magnitudinis
puta lineē est: q̄ sit sūt oīno actu diuisa. vñ nō segtur.
si est sūt oīno diuisibilis i potētia: q̄ possit poni sūt oīno
actu diuisa. **Q** hoc sit ptra rōnez lineē parer. **N**ā
diuisio lineē in actu nihil aliud est q̄ punctus in actu
esse. si q̄ eēt sūt oīno in actu diuisa opōteret q̄ pūctus
eēt ubiq; in actu in lineā: ⁊ ita opōteret q̄ pūcta eēt
pigua uel pūter se hūtia in lineā. hoc aut nō pōt esse:
q̄ cū pūcta sint indiuisibilia multoz punctoz pigua
rū vñ nō excederet aliud: q̄ vñ tāgeret aliud sū se
totū: ⁊ ita oēs pūcti nō eēt nisi vnus pūct? . **N**ō ergo
pōt eē q̄ pūcti sint ubiq; in actu p lineā: ⁊ ita ptra rō-
nez lineē est q̄ sit simul toto diuisa in actu. Et ita non
segtur q̄ sic sit diuisibilis oīno i potētia: q̄ possit poni
oīno eē diuisa in actu. **U** Dic q̄ h^o pbs. q̄ demo. latet
paralogisā. i. facit paralogisimū latentē. ⁊ dic quō la-
teat ei? defect? . Quia enī pūctus pūcto nō pōt eē cō-
tiguus: ⁊ p pīs nō pōt eē q̄ lineā sit oīno diuisa i actu
⁊ ita eē diuisibile ubiq;: s; aliquo mō pueniat magni-
tudinib? . i. in potētia: ubi quodā mō nō puenit eis. i. in
actu: q̄ qñ ponit ubiq; esse diuisa in actu: videt poni
ex pūcti q̄ ubiq; sit pūctus: cū pūctus in actu nihil aliū
est q̄ actus diuisio lineē. Si aut pūct? est ubiq; i lineā
nece est q̄ magnitudo diuidat in pūcta: cū nihil aliū
in magnitudine inueniat. uel etiā s; aliā lraz q̄ diuidat
in nihil: q̄ nihil erit residuū pter diuisionē. si ubiq; sit
pūctus q̄ est diuisio. **E**t iō segt q̄ magnitudo uel
sit ex pūctis uel ex tactib? pūctū lineē siue diuisiōib? ti-
nee. qd in idē redit. ponit enīz sū p dicta q̄ h^o qd exi-
stīt in lineā sit pūct? uel tact? aut diuisio: si lineā sit oī-
no uel diuisa: s; hoc nō pōt eē: q̄ sequeret q̄ solū vnū
pūctus eēt ubiq; . i. q̄libet pte lineē. Et q̄ oēs partes li-
nee nō plus ptingerent de situ q̄ vnusq; eoz. imo q̄
nō eēt plures q̄ vnus: uel plures diuisiones q̄ vna
Nō enī pnt se hēc pnter: ita q̄ vñ pūctū sit post aliū
neq; q̄ se tāgant sū ultima tū: ⁊ sū alia scernant: q̄
cū sint indiuisibiles s; totū. p iungunt ⁊ oīno oēs pūcti
pūcti nō sūt nisi vnus: ⁊ iō nō est pole q̄ sit ubiq; p
lineā: q̄ si lineā eēt diuisibilis s; totū sūt: ⁊ pūctus eē
piguus pūcto: pōset etiā diuidi s; piguū pūctum:
eēt oīno diuisibilis. s; h^o est ipole: q̄ nō est piguū ne-
habitu. i. pnter se hēns pūctus pūctus: uel qd cūq; signi-
figno. hoc aut pūctus in actu nihil aliud est q̄ actualis
diuisio lineē: aut cōpositio siue tact? pūctū lineē. v
pcedēduz est q̄ in corpib? sensibilib? inuenit pgrega-
tio ⁊ disgregatio: nō in indiuisibiliū corpoz aut ex indi-
uisibiliū. mltā enī ipolia sequerent (ut in tertio de lo-
dictum est.) Neq; ita q̄ diuisio actualis lineē si
ubiq; . hoc enī ptingeret si pūct? eēt piguus pūcto: q̄
est ipole: ut ex dictis p; s; segregatio corpoz est in
qua pua ⁊ mīora: ⁊ pgregatio vō est ex aliq? paru
⁊ minoribus. nō aut ex minimis: que opz esse indit-
bilia. **D**einde cum dicit.

I.c.10. ¶ Sed non simplex et perfecta generatio aggrega-
tione et segregacione determinata est ut qui-
busdam inquit. In continuo vero transmutatio et alte-
ratio. Sed hoc est in quo fallunt omnia. Est
generatio simplex et corruptio non coge-

tiōe ⁊ separatiōe: sꝫ qm̃ trāsmutat̃ hoc in hoc
totū. Alij aut̃ existimāt alterationē esse oēs
talē trāsmutationē: in hoc aut̃ differunt. In
subiecto hoc quidē est sꝫ rōnē: hoc aut̃ sꝫ
mām. Quādo quidē igit̃ in his trāsmuta-
tio generatio erit ⁊ corruptio. quando autē
in passiōibus ⁊ sꝫ accidens alteratio.

T Soluit scōdaz rōnez democriti p intētiōē. Et pō in
terimie gñatiōē simplicē ⁊ corruptionē eē ⁊ gregatiō
nez ⁊ segregationē ut demo. existimabat. 1.º ondit cō
sequēter ad qd pōt vīficari dictū demo. ibi | Segre
gata aut. | Dicit q̄ pō q nō est ita dicēdū: sic qdā dīre
runt q̄ simplr p pfecta gñatio fiat p ⁊ gregatiōē. cor
ruptio aut per segregationē: ⁊ q oīs trāsmutatio que
sit in aliquo pmanēte. i. nō ⁊ gregato nec segregato si
alteratio. credebāt enī h accidē in reb⁹ nālīb⁹ sic acci
dit in domo: uel in nauē ⁊ in oīb⁹ hī. quoz forma cō
stat in compōne uel ordi. Nō sūt nīlī p gregatiōē:
ptiuz neqz cōrūpūnt nīlī p segregationē: queti⁹qz aut
alia trāsmutatio accidit pter solonez ptimi alteratiōē
est. h q̄ est ex quo pcedit tota fallacia. Est enī gñatio
⁊ corruptio in reb⁹ nālīb⁹: quoz forma nō est pō ⁊ o
do: nō gdez p gregationē ⁊ segregationē: s; q̄ sit trā
mutatio. Ex h toto. i. nō dissoluto in pres in h totū
q̄ nō ⁊ gregatū ex aligb⁹ pribus: s; antiq pbi oēm e
lez trāsmutatiōē que sit aliquo toto integro manēte
eē alteratiōē: qd qdē nō est neqz qñqz enī pōt eē sim
plex gñatio: ⁊ qñqz alteratio: s; in h differūt: qz i sū
aliq est h gdez fm rōnez. i. s; formā. hoc aut s; mā
Nā corpus nāle actu existēs cōpositū est ex mā ⁊ fo
ma. qñ igit est trāsmutatū s; māz ⁊ formā: ita. i. q
accipiat aliā formā s̄balem erit simplex gñatio ⁊ cor
ruptio: qñ aut est trāsmutatio fm accidentia ⁊ passio
nem erit alteratio. ¶ Deinde cum dicit.

Congregata autem et congregata leuiter mutabilia sunt. si enim in paruissimas aquas aqua diuiditur: citius aer generatur. si autem congregetur tardius. **A**gis autem hoc erit manifestum in sequentibus. **C**onducit quatuor ad quod verificetur dictum democriti. Manifestum est enim quod aliquis est qui sunt congregata uel segregata reddunt leuius uel difficilius corruptibilia uel mutabilia. si enim aqua diuidatur in paruissimas partes minus poterit resistere actioni contrarii agentis: igitur citius ex aqua generabitur aer. si uero congregabitur multius de aqua magis resistet agentis: sic tardius corrumpetur uel exinde poterit generari aer: hoc manifestum erit in sequentibus.

Tunc aut tñ determinatus sit: qm ipote e
gnatione ee aggregatione qlez qda inqun

Tultimo epilogando dicit nunc intantum esse determinatum
ipole est generatione esse congregatione: quales quidam in unum
ex corporibus indissolubilibus. **Lectio. V.**

Determinatis aut his. pmo videtur
est utrū generat aliqd simp̄r & c
rūp̄t. Aut pprie quidē nihil. Se
per aut ex aliquo est aliquid. Di

aũt putā ex laborāte sanū: aut laborāte
sano: aut paruu ex magno: aut magnū
paruū: et alia omnia fieri hoc modo.

Postq̃ p̃l̃s determinauit de gnatione & ratiōe f̃z op̃iones alioꝝ. hic inc̃
ingredere de eis f̃z op̃iones pp̃iās. ¶ Et p̃o ingrit

instans et coram me primo. Sicut in
propositis videtur. Sicut est. Aliquid. 1. Sicut
generat. Sicut est. ex aliquo aliquo. Sicut

Indemonstraciones simpliciter veritatis sunt
magis aquo simplex que est per se
natio est magis propria et demonstratio
et est forma et simpliciter
ipsa per se magis propria et demonstratio
et forma et magis propria et demonstratio

Primas

7

fit aliq simplex gñatio fm quā aliqd dē simplr gñari.
 2° de oīa alterationis ad simplicē gñationē ibi | De
 gñatione autē ⁊ alterationē. ¶ Circa h^m duo facit. p^o
 cit de quo est itēio dicens q^d post determinationē predi
 ctorū in p̄flectionē vitatis. p^o occurrit vidēdū utrū
 aliqd gñetur uel corūpat simplr uel pprie. qd ē sim
 pliciter siue pncipalit̄ nihil gñat uel corūpit. Sz semp
 gñatur aliqd ex aliquo ⁊ in aliqd qd videt punere ad
 gñationes uel corruptionē fm qd. ⁊ iducit exēplis. pū
 ta ēd ex laborante fit sanū: nō enī fit sanū simplr: qz
 pū^o erat. ¶ Sz fit aliqd. i. sanū cuz pus nō esset sanū:
 sz laborā. i. infirmū. Et eadē rō est. cū fit aliqd labo
 rā ex sano uel puuz ex magno. aut ecōuerso: ⁊ sic de
 oīb^{us} alijs que h^o mō dicunt. huius enī generatio iue
 nitur in omni genere mobilium. ¶ Secundo ibi.

C Si enī simpliciter erit generatio simpliciter quidē quid generabitur ex nō ente.

Eregitur ppositū. Et p^o pponit dubitationē. 2° soluit eā ibi | De his gde. 13° obijcit cōtra solonē ibi. s. | q^o aūt ex his determinatio. | Circa p^m duo facit. p^o pponit dubitationē. 2° claudit quādā rāsonē ibi | S^o simplr. | Circa p^m tria facit. p^o pponit quādā p^ontiaz dicens: q^o si fit aliq^o g^oratio simpliciter: sequit^r q^o aliq^o generabit^r ex simpliciter nō ente. **T** Secūdo cum dicit.

Quapropter uerū erit dicere q̄ existit quibſdam non ens.

Condit pñs esse ipole. illud enī ex quo aliquid gñat pñt
dici illud: sic ex ligno gñatur archa. pñt dici q lignu
est archa. si q ex non ente simplr gñatur ens. nerū erit
dici q nō ens existit. i. est ens: qd est dīdictoria esse sñ
vera. sic q videt r anī ipole. s. q aliquid gñet simplr ex
nō ente: legē aut hoc incōueniens: si dicat ex nō ente
simplr fieri aliquid sic ex sbro nō pmanēti. **C** Nō autē
legē si ponat ex nō ente fieri aliquid simplr ordine tm. i.
post non ens sit ens. sed Aristo. hoc disputatine obji
cit. **C** Tercio ibi.

TQuedā enim generatio est ex nō ente ali-
quo: puta ut ex nō albo albū: aut ex nō bo-
no bonū. Simpliciter autē ex simpliciter non ente.

T. Oñdit necitatez p^{er} pñtie: sic eni se hēt gñatio quedā
ad nō ens aliqd: sic se hēt gñatio simplr ad nō ens sim
pliciter: s; gñatio quedā. i. fm quā aliqd dī fm qd gñā
ricet nō ente quodā: puta ex nō albo: cum sit aliqd
albu: aut ex nō bono cuz sit aliqd bonū. g. simpliciter ge
neratio fm quā aliqd gñari simpliciter dī erit simpli
citer ex non ente. ¶ Deinde cum dicit.

Simplr aut nō ens aut primū significat sēz
vñūquodq; p̄dicamentoz entis: aut ultē est:
tōia comprehendens.

Excludit quādam solone que possit dici distinguendo
ens simplif. Un p^o ponit ipsaz distinctionē dicens q^d
simplif ens pōt intelligi duplf. p^{mo} mō ut significat
id qd est p^m iter oia p^dicamēta entis. put simplif ens
dī lba. alio mō p^m q^d ipm simplif dī ens ule q^d oia p^di
camēta cōprehēdit. Et h^o mō simplif nō ens pōt di
ci uel qd nō est lba. nel qd nulla est e^s e^s e^s

T Siquidē p̄mum substantie generatio erit ex
nō s̄ba. Cū enī nō existit s̄ba manifestū est:
qm̄ neqz hoc: neqz aliorū ullū p̄dicamētorū:
puta neqz q̄le: neqz quātū: neqz ubi. Sepa-
rate enī eēnt p̄ se passiones a substantijs. Si
aut̄ nō enī ulīter: negatio ulīter erit omniū:

quapp ex nullo necesse generari generatur.
Tondit qd fm utrūq; sensū sequitur in cōueniēs. si enim
 simplr dicat p^m ens qd est lba. q; r simplr nō ens dicit
 tur non lba. sūg simplr hī gñatio requir qd sit simplr en
 tis ex simplr nō ente: sequeret qd sit lba ex nō lba. s; qñ
 ponit non eē lba; neq; hī qd est demfatiū indinib
 lis lbe manifestū est qd nullū alioq; p^dicamentū rem
 manebit. i. neq; qñ neq; quātū neq; ubi: qd sequeret
 qd passionē. i. accidētia separant ab his qd est ipse.
 Si autē dicat qd id ex quo aliqd gñatur simplr dē en
 te: sequeret qd hī qd dē non ens itelligat ulf negatio
 oīus entū. vñ sequeret qd gñatur simplr gñetur pe
 nitus ex nō ente. qd est p^rta snias oīus p^rhorū nātū.
 qui. s. de gñatione nālī locuti sunt. **D**eide cū dicit.

¶ De his quidē et in alijs dictū est: et determinā-
tus simonib⁹. Ampli⁹ breuiter autē et nūc dice-
mus. Qm̄ mō quidē aliquo ex non ente sim-
plici gnatur: modo autē alio ex ente simpli-
citer. prāte autē ens: actu autē nō ens: necesse
est qd dī preexistere utroq; modo.

¶ Soluit p̄dictā dubitationē: z dicit q̄ de ista mā etiā
in alijs libris. s. in libro physiz. Ampli. i. oissusi. z on
bitationes posite sūt z determinatiōes: z iō nunc bre
uius est dicēdū q̄ simplr gñatur aliquid ex nō ente quo
dāmodo z ex ente: opz enī q̄ p̄existit gñationi esse po
tentia ens: nō autē actu ens. ¶ Et ita verū est qd̄ dicit
tur utrozq̄ modo. s. q̄ generatio simpliciter sit ex ente:
z ex non ente. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quid autem ex his determinatis habet mirabilem
 rationem rursus letandum, quod est sibi simplex
 gnatio: siue ex parte ente siue quater aliter.

Objicit praedicta solutiones. Et circa haec tria facit. primo ponit objectionem. scdo huius occasione introducit alia quoniam: et soluit ea ibi. De his igit quatuor. Ter-
tio soluit dubitationem praedicta ibi. Propter quod. Cir-
ca primum tria facit. primo dicit de quo est intentio: et dicit quod
etiam post praedicta determinationes insurgit adhuc mi-
rabilis dubitatio. rursus operari tentare quod simpliciter
generatio sit siue ex ente in potentia siue qualiter sit
alio modo. **S**ecundo ibi.

¶ Queret eni quis an est sbe generatio. ⁊ hoc
quanti. ⁊ qualis. ⁊ ubi eodem utiqz modo ⁊
de corruptione queritur.

Mouet quādam q̄ones. utrū. ſ. g̃natio ſimplex ſit tācū
ſubſtātie ⁊ huius. ſ. idiuindui in g̃nē ſbe: nō aut ſit quā
ti neg. q̃lis neg. ubi ⁊ alioꝝ p̃dicamētoꝝ: que nō ſūt
ſimpliꝝ enīa: ⁊ eadē q̃ueſtio pōt fieri de corruptione:
⁊ hoc eſt ſupponēdū p̃io certo q̃ generatio ⁊ corrup
tio ſimplex ſit ſolius ſubſtātie. **T**ertio ibi.

¶ Si eni quid generabit manifestus est qd erit
substantia aliq pte: actu aut nō ex qua gn-
tio erit: z in qua necesse est transmutari qd
corrupt. utrū quidē igit existit quid aliorū
actu. dico aut puta aut erit quantū aut qle.
aut ubi. aut yō pte ens z hoc ens. sumpt
aut neq ens neq hoc ens. Si enim nihil:
sz oia pte z separati: ptingit q sit nō ens.
¶ Et amplius q maxime timētes erāt primi
philosophantes ex nullo gari peristente.

Si aut hoc quidez eēt hoc aliquid ⁊ ſua no
 ſit pſtantiā in pſentiā qua eſt in exiſtentiā
 ſit pſtantiā ſubſtantiā in pſentiā in pſentiā
 ſit pſtantiā ſubſtantiā in pſentiā in pſentiā
 ſit pſtantiā ſubſtantiā in pſentiā in pſentiā

[Faint handwritten Latin text from folio 69v]

existit alioꝝ autē p̄dicamētoꝝ qđ erūt quēdā
modū dixim⁹ separe passiones a substātijs.
T Prosequit̄ dubitationē. ⁊ dicit qđ si nō gr̄at simplr nō
si quid. i. existēs in genere substātie ⁊ id ex quo genera-
tur aliquid est potētia ens sicut dictum est: ⁊ nō actu
sequit̄ qđ id ex quo generat substantia: ⁊ in quod trans-
mutatur quando corrumpitur sit substantia in poten-
tia: non autem actu. **R**estat ergo querēdū utrūq; sit
in actu aliquid aliud predicamentorum. puta quan-
tum uel quale aut ubi uel quodcūq; aliud predicamē-
torum. Cum tamen sit in potētia ens hoc qđ est. sub-
stantia sit ens simpliciter: ita tamen qđ non est simpli-
ter. id est in actu neq; hoc. id est neq; substantia: neq;
ens: quēcūq; autem pars dubitationis detur sequitur
inconueniens. **S**i enim nihil aliorū est in actu: sed
sunt in potentia omnia genera predicamentorum: se-
quitur primo qđ non ens sit separatū: id est qđ materia que
est in potētia subiecta sit priuationi que est nō ens abs-
q; omni forma. Secūdo sequit̄ id qđ maxime time-
runt p̄mi philosophi qđ aliquid generetur ex nihilo
existente: quod enim non est ens actu nihil est. si v̄o po-
natur qđ id ex quo generatur substantia non sit hoc ali-
quid. i. individuum in genere substātie neq; sit substā-
tia in actu. sed sit in actu aliquid aliorum predicamen-
torum sequitur inconueniens quod prius induximus:
qđ. s. passiones ⁊ accidentia separentur a substātijs: qđ
est manifeste impossibile. sic igit̄ videtur qđ non possit
esse generatio simpliciter. hoc modo qđ substātia gene-
retur ex non ente actu. ente autem in potētia: ut p̄di-
cta solutio dicebat.

E his autem quantum contingit tra-
ciendum: et que causa quare genera-
tio semper sit: et que simplex: et que
semper partem.

Postq̃ A^r. cōtra p̃missam solutionē obie-
cit: hic introducit aliam questionem:
per cuius solutionem soluitur predicta obiectio. Et ci-
ca hoc duo facit. Primo introducit questionē ⁊ solu-
eā. Secūdo ex eius solutione procedit ad solūendū que-
stionem p̃ncipaliter intentam ibi. Propter quid aū-
tem. ¶ Circa primum tria facit. Primo pponit questio-
nem. Secūdo p̃fegitur eam ibi. Habet autem que-
stionē. ¶ Tertio soluit eā ibi. Quocirca p̃pter hoc. ¶
Circa p̃mum duo facit. Primo introducit questionē.
dicit enim q̃ de his. s. dubitatione p̃missa tractādū
est qm̃ cōuenit p̃posito: ⁊ ut melius declaretur ingre-
dum est que est causa q̃ g̃natio sit semper ⁊ illa que est
simplr ⁊ illa que s̃m partem. i. s̃m qd. oporet enī po-
nēti mūdum perpetuum ⁊ motū: ponere etiā ge. erati-
onem p̃ternā. Qd̃ aūc necessitatis habeāt ratiōes
A^r. circa p̃peruitatem mūdi: manifestauimus in
octauo physicorum. ¶ Secūdo.

Existēte autē causā vna qdē vnde pncipium
motus dicimus ēē: vna autē materia: talē autē
cām dicēdū esse. De illa quidē enim dictum
est prius in de motu sermonibus. q. autē hoc
qdē immobile per omne tēpus: hoc autē moue
tur semp: hoc autē de immobili pncipio qdem
diuidē alteri philosophie est opus. De pti
nue autē moueri alia mouēte post becciden
dū: qd tale singularium dictorum causa est.

du: qd tale lingularium dictorum caula est.
Tunc aut ut in mae specie polita causam

1. Constitutio ut in omnes intenti conspice
 2. peritiam et generacionem et corruptionem
 3. in his quibus est peritiam generacionis
 4. et corruptionis horum in omnibus efficiens
 5. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 6. capitulum est in his peritiam generacionis
 7. et corruptionis horum peritiam generacionis
 8. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 9. capitulum est in his peritiam generacionis
 10. et corruptionis horum peritiam generacionis
 11. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 12. capitulum est in his peritiam generacionis
 13. et corruptionis horum peritiam generacionis
 14. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 15. capitulum est in his peritiam generacionis
 16. et corruptionis horum peritiam generacionis
 17. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 18. capitulum est in his peritiam generacionis
 19. et corruptionis horum peritiam generacionis
 20. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 21. capitulum est in his peritiam generacionis
 22. et corruptionis horum peritiam generacionis
 23. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 24. capitulum est in his peritiam generacionis
 25. et corruptionis horum peritiam generacionis
 26. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 27. capitulum est in his peritiam generacionis
 28. et corruptionis horum peritiam generacionis
 29. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 30. capitulum est in his peritiam generacionis
 31. et corruptionis horum peritiam generacionis
 32. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 33. capitulum est in his peritiam generacionis
 34. et corruptionis horum peritiam generacionis
 35. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 36. capitulum est in his peritiam generacionis
 37. et corruptionis horum peritiam generacionis
 38. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 39. capitulum est in his peritiam generacionis
 40. et corruptionis horum peritiam generacionis
 41. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 42. capitulum est in his peritiam generacionis
 43. et corruptionis horum peritiam generacionis
 44. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 45. capitulum est in his peritiam generacionis
 46. et corruptionis horum peritiam generacionis
 47. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 48. capitulum est in his peritiam generacionis
 49. et corruptionis horum peritiam generacionis
 50. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 51. capitulum est in his peritiam generacionis
 52. et corruptionis horum peritiam generacionis
 53. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 54. capitulum est in his peritiam generacionis
 55. et corruptionis horum peritiam generacionis
 56. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 57. capitulum est in his peritiam generacionis
 58. et corruptionis horum peritiam generacionis
 59. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 60. capitulum est in his peritiam generacionis
 61. et corruptionis horum peritiam generacionis
 62. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 63. capitulum est in his peritiam generacionis
 64. et corruptionis horum peritiam generacionis
 65. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 66. capitulum est in his peritiam generacionis
 67. et corruptionis horum peritiam generacionis
 68. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 69. capitulum est in his peritiam generacionis
 70. et corruptionis horum peritiam generacionis
 71. in omnibus horum aliter efficiens in omnibus
 72. capitulum est in his peritiam generacionis
 73. et corruptionis horum peritiam

dicamus ppter quam semp gñatio ⁊ corrup
tio nō deserūt natura. simul enim forsitan
fiet ⁊ hoc manifestū: ⁊ de nunc quesito quo
modo oporteat dicere: ⁊ quō de simplici ge
neratione ⁊ corruptione.

Exponit introducta questionem ⁊ dicit q̄ causa per-
petuitatis gñationis vna quidem accipi potest que di-
citur. vnde est p̄ncipium motus. i. causa mouēs vel ef-
ficiēs. Alia causa pōt accipi que est materia. talis nūc
assignāda est. i. materialis. de causa enī mouē dictū
est prius in sermonibus de motu. i. in octauo physico.
rū. ibi enim dictū est q̄ est quoddāz mouēs immobile
per omne tēpus. i. motore celi. aliud est mouens quod
semper mouetur. i. celus. de vno autem motū. i. de mo-
uēte p̄mo determinatur p̄ncip ad aliā partēz philoso-
phie que est p̄ma inter alias. vñ in duodecimo meta-
determinauit p̄bus de causa perpetuitatis motus ⁊ g-
nerationis de alio mouēte. i. quod causat perpetuas g-
nerationem. propter hoc q̄ ipsum continue mouetur
Postea in fine huius libri assignāda est q̄ talis sit ca-
sa singularium dictorum. i. perpetuitatis generationis
simpliciter ⁊ p̄m quid: sed nūc oportet assignare causā
propter quam generatio ⁊ corruptio in sempiternum
nō desinat naturam rerum. causam dico positā in ma-
terie specie: id est materialē causam. ⁊ ne videat hoc e-
pietē p̄positum subiungit q̄ forte simul manifestabi-
tur quōd oportet dicere circa hāc questionem ⁊ quōd
oportet dicere de generatione simpliciter ⁊ corruptio-
ne. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Habet autem questionē sufficiēte ⁊ que causa
est q̄ cōplicat generatio: si qđ corrūpit ad
non ens secedit. Nō ens autē nihil est. neq̄
enī illud quid est: neq̄ quale: neq̄ quātū:
neq̄ ubi. qđ nō ens. Si igit̄ semp̄ quod ens
secedit. quare non consumptum est olim ⁊
inane om̄nē si finitum erat ex quo fit gene-
ratorum vnum quodq̄.

Consequitur quæstione introductâ. Et pmo obijcit ad
excludendum perpetuitatē gñationis. Secūdo excludit
quasdam respōsiones ibi. Neqz eniz utiqz. ¶ Dicit er
go pmo qz videt habere dubitationē sufficiētē mo
uētēm que est causa quare gñatio cōpōlat z resoluitur
sempiternē circa rerum naturā. ¶ Si id qd corrupti
tur simpliciter cedit in nō ens, sicut enim qd gñat sim
pliciter sit ex nō ente simplr ita qz corruptū simplr vide
tur qz in nō ens simplr cadat: ita qz hoc nō ens oīno ni
hil fit. Neqz enim pōt ēē qd. i. substantia: qz cum corrup
tio sit substantiē simplr iops qz corruptū simplr cadat.
i. nō substantiā: z per pns in non ens qd terminat corrup
tio. ops aut qz neqz sit qle neqz quantū neqz ubi neqz
aliqd alioz pōdicamētoz eo qz accitū nō pnt ēē sine lb
statiā. Si ergo gñatio z corruptio sint sempiterni / vi
det qz semp aliqd entium cadat in nō ens: z ita semper
subtrahit aliqd habētium nām. Manifestū est autem
qz oē finitū psumit / si semp ab eo fiat ablatio. Si ergo
totū vnīuersum est finitū ex quo gñat vnūqzqz entū
tum. Si ergo generatio ab eterno fuit: olim debuit ēē
psumptū totū ens ita qz iam nō relinqueret nisi inane
i. vacuum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Non enim utiqz ppter infinituz ee ex quo
generat nō deficit. hoc enim impossibile est
non enim est actu infinitum.

[illegible]

Archivo
Histórico

Excludit duas obuiationes. Quartā pma fuit antiq-
rum nātia: qui ut possint causare pperuitatē gñationis
attribuerūt infinitū pncipijs. Nam oēs qui posuerunt
vnū pncipiū uel ignē uel aerē uel aquaz uel aliquod
mediū dixerūt id pncipiū eē infinitū. Demo. autēz po-
nit spātū uacūū infinitū. z corpa etiā indiuisibilia in-
finita. sūt. autē Anaxa. ponit infinitas ptes pñles eē pñ
cipia. ¶ Oia ergo hec cōcludit pñus dices q nō pōt
dici q ideo gñatio nō deficit: q infinitū est id ex quo
gñāt siue sit vnū siue multa pncipia: hoc enim est im-
possibile: q (ut pbat in 3° phisicor.) z in pmo. z ni-
hil est actu infinitū in natura. ¶ Secundam obuiati-
onem ponit z excludit ibi.

Conpotestate aut est ut in diuisione. Quapropter oportet hanc esse solam causam non deficientem quoniam generat quidem semper minus. nunc aut videmus huiusmodi non.

T Possent enim aliqui dicere quod quodvis non sit aliquid infinitum in potentia: sicut patet in divisione continui. Et ita posset aliquis dicere quod sicut a continuo: quodvis non sit infinitum: actu in infinitum aliquid per divisionem subtrahitur: et tamen non totum plenum: sicut in corpore naturali ex quo omnia generantur: quodvis non sit in infinitum semper abstrahitur aliquid per corruptionem: quod cedit in non ens: nunquam tamen totaliter plenum fit. Sed hoc excluditur: quod si a continuo finito (ut dicitur in 3° physicoz.) semper abstrahitur eadem quantitas quantitas: quod sit magnitudo tandem plenum: puta si a diametro celi semper quis abstrahat palmum: sed in infinitum continuum dividitur: si semper fiat abstractio finem eadem proportionem: puta si continuum dividatur per medium et medium per medium. et sic in infinitum: et eadem ratio est de quacunque alia proportionem. Sic autem divisione facta manifestum est quod id quod post medium accipitur semper erit minus eo quod prius accipiebatur. nam dimidium dimidij minus est quam dimidium totum. unde Aristoteles concludit quod si hac ratione generatio et corruptio in infinitum duraret ratione continuum in infinitum dividitur: oportebit quod id quod postea generatur sit minus in quantitate utriusque semper minori existere: eo quod abstrahitur a corpore. Hoc autem non videmus ita accidere quod semper sit minus quod generatur. nunquam autem totaliter plenum fit: hoc ergo quod generatio in infinitum ducit et corruptio non potest esse simul divisio: nisi magnitudinis in infinitum. Unde cum dicitur.

Quocirca ppter huiusmodi corruptionez
alterius generationē esse ⁊ huiusmodi gene
rationē alterius esse corruptionē: inquietas
esse necesse est transmutationem.

Exclusio falsis solutionibus pcludit uerā solone. s. q. ideo necesse est eē gñationis trāsmutationē ⁊ corruptiōnis indeficiētē uel ingērā. i. non cessantē. q. corruptiō huius est gñatio alterius ⁊ eēdūerso. **N**ā gñatio p se qdē est ex ente in potētia. i. ex mā que est sicut subiectū rerū nātū. **A**ccidit enim māe ex qua aliqd gñatur q. sit subiecta alteri forme sūm quā est ens actu ⁊ uariationi forme inducēde sūm quā est nō ens actu. **E**ideo **A**z. dicit in pmo physicoꝝ. ex ente qdem actu accidēs: ex ente autē in potētia per se. **E**t sūlī corruptiō aliqd per se qdē in ens potētia: qdē qdē subijciē ali formē sūm quā est ens actu: ⁊ uariationi pōis forme sūm quā est nō ens actu. ⁊ ita nō dicī q. id qd corruptiō cecidat a tota rerū natura: q. qñis fiat non ens hoc qd est corruptū remanebit in ens aliqd aliqd qd est generatū. vñ nō pōt materia remanere qñ sit subiecta cui forme: ⁊ inde est q. vno corrupto gñat aliud: ⁊ vno genito aliud corrupti: ⁊ sic p̄yderat qdē circulus in

neratione & corruptione: ratione cuius habet aptitudi-
nem ad perpetuitatem.

De generatione qdē & corruptione simpliciter
semp circa vnūquodqz entiu hāc existimā-
dum esse sufficiētem causam in oibz.

Tultimo aut epilogado cōcludit q̄ extimādū est predi-
ctā cām eē sufficēte. De hoc q̄ gñatio ⁊ corruptio sim-
pliciter sit circa vnūquodq̄ entū insemptiterni qđ qui-
dem oportet dicere supposita perpetuitate mūdi ⁊ mo-
tus: quod tamen fides catholica non supponit ut alibi
dicuntur est.

Ropter qd aut nūc bec quidem simp-
pliciter dicūtur gñari ⁊ corūpi. bec
aut nō simplr. Rursus scrutādum. s. qd
est qñtio quidē hui? corruptio

aut huius. et corruptio huius: gñatio autem
huius. queret aut aliquis rōnem. Dicim⁹ enim
quoniam corripit nūc simpliciter et nō solus
hoc. hec autē est gñatio simpliciter: hec autē
est corruptio. Hoc autē generat quidem sim-
pliciter: hoc autē generat quidē non simplici-
ter. Dicimus enim discentem fieri scientem
generari autem simpliciter non.

Soluta dubitatione quā intro duxerat de conti-
nuitate gñationis: hic accedit ad soluen-
dum questionē pñcipalr intēram. Et circa hoc duo fa-
cit. pmo mouet questionē. scđdo soluit eā ibi. **Q**u-
admodū ergo determinauimus. ¶ **D**icit ȝ pmo q
iterū est pñtādā: quare quedā dicunt simplr genera-
rī: z quedā corrupti: quedā aut nō. Sicut dictū est i de
terminatione pcedētis questionis q gñatio huius est
corruptio illius z corruptio huius est gñatio alteri. ¶
videt enim hoc regere quādā rōnem. Nam ex quo ad-
inuicē gñant z corrūpūt videt q eadē rōne sit simplr
gñatio z corruptio vnius z alterius. ¶ **D**icimus enim
in diuersis que nō ex inuicē gñant: qm aliqd corrūpit
simplr: z nō solā sic. i. fm qd. Et q quedā est simplici
gñatio seu corruptio: z q quedā gñant fm qd/ z non
simplr: sicut dicimus q ille qui adificat sit gdem sciens
qd est fieri fm qd: nō tñ sit simplr: qz simplr erat etiam
antēqz eēt sciēs. de utroqz ergo cōsiderādū est. s. qua-
re in gñatis ex inuicē quedā dicunt gñari simplici: z
quedā fm qd: z qre etiam hec dīa ptingat in his que
nō ex inuicē gñantur. ¶ **D**einde cum dicit. ¶ *qz ad vnu*

Quæadmodū enī determinauimus multo-
rēs dicētes. Qm̄ hoc quidez significat hoc
aliquid: hoc aut̄ nō. ppter hoc cōtingit qd
querit. Differt enī in qd trāsmutat trāsmu-
tās. puta forte quē in ignē iā gñatio simplr
corruptio aut̄ alicuius est: puta terre. Terra
aut̄ gñatio aliq̄ gñatio. gñatio aut̄ non sim-
plex: corruptio autem simplex. puta ignis.
Quæadmodū parmenides dicit duo ipsi
ens et nō ens eē iquies ignē et terrā. Hec qu-
dē aut talia alia supponē nihil differt. **¶**
Quid enī querimus: sed nō s̄bm. In nō enī
igit̄ simplr via est corruptio simplr. In sim-
pliciter aut̄ ens est gñatio simplr. Quibu-

igit determinatu est siue igni siue terre siue ali-
quibus alijs erit hoc quidē ens: hoc aut nō
ēns. Anō quidem igit mō dīr in hoc gīari
simpłr 7 corrumpi a non simpliciter.

Soluit primam questionem. et primo in his que gene-
rant adinuicem. secundo in his que non generant adinuicem
ibi. Dicuntur autem hec quidem. Circa primam duo facit. pri-
mo soluit questionem. secundo epilogat ibi. Esse quidem
igitur. Circa primam ponit modos secundum quos contingit ad-
inuicem generari: quomodo. scilicet. unus generatio: quomodo
corruptio sit simpliciter et alterius secundum quid. Circa quorundam
primam dicit quod sicut multoties determinatum est quedam
que affirmative dicunt significare hoc aliquid. scilicet. quoddam
ens. Queda vero significare non ens: et ex hoc patet id de
quo dicitur. scilicet. quod quedam dicunt generari uel corrupti simpliciter.
quedam secundum quid. Differunt enim quantum ad hoc quod
sit illud in quo aliquid transmutatur per generationem et corrup-
tionem: puta si dicamus secundum opinionem Parmenidis
quod ignis sit ens et terra non ens transmutatio que est vis
in ignem: puta si ex terra generetur ignis: dicere genera-
tio simpliciter: quod est via in ens. Corruptio non simpli-
citer sed aliquis. scilicet. terre que non est ens. contra autem
generatio terre erit generatio aliqua: non autem genera-
tio simplex: quod est generatio non entis. sed est corruptio

Notaduz
ens z nō
ē ē duo
prin^o fm
Bar.

simplex; q; est corruptio entis. s. ignis: sicut Parmeni-
des dixit duo esse principia rerū. s. ens z nō ens. appel-
lans ens ignē z non ens terrā. sive ppter hoc q; ignis
inter alia elemēta habet plus de forma: terra autēz mi-
nus. hoc autē exēplūz non pedit s; sentētiāz A^{te} q;
existimant urāq; ens. z ideo subiungit q; nihil differ-
ad ppositū talia exēpla uel alia supponere. Querim^{us}
eniz inducēdo exēpla modū s; sed non subiectūz: nō cu-
rātes utruz. s. sic se habeat in his terminis uel qbuscū-
q; alijs. Et ppter hoc etiā in libris logice nūc exēplū
s; opiniones aliorū p^{ro}poz que non sunt inducēda: i-
si sint uerba A^{te}. hoc igit ex pmissis est accipiēdu
q; corruptio simplex est que est via in simpliciter no-
ens. gñatio simpliciter que est via in simplr ens. Ver-
minē ergo qd dictum est de gñatione z corruptione
simplr. uel s; qd siue in igne z terra: siue in qbuslib-
alijs terminis dūmodo ita se habeāt q; vnū sit ens
aliud non ens: sicut dicamus viūz z mortū uel aliq-
aliud huiusmodi. Cōcludit igit q; vno mō differt sim-
pliciter aīari z corrupti z nō simplr: sicut dictūz est.

Questio. **T** Sed videt qd hec differētia non sit pueniēs. vīa enī
que est in simplr non ens quā dicit eē corruptionē si
pliciter non pōt intelligi in id qd est oīno nihil: qz o
nālis corruptio sit per resolutionē in aliquā materiā
Silitur etiā non pōt intelligi non ens simplr qd sit p
tio pura sine forma: qz materia nunqz denudat ab o
ni forma ita qd sit sola sub privatione. ergo oportet qd
non ens intelligat id in qd rēdit corruptio simplex it
telligat privatio que est adiuncta alicui forme: cui lib
aut forme nāli in gñabilibus et corruptibilibz ad adi
tur privatio. Non ergo dicit magis, vnum generari
corrupti simplr in his que adinuicem generant et con
puntur qz aliud.

Ratio. **D**uplex forma.

Dicendum est ergo qd nō ens simpliciter intelligit hic n-
teria cu3 privatione adiecta alicui forme: Sed dupl-
est forma. vna quidē pfecta que cōplet speciem alicui
rei nālis sicut forma ignis uel aque aut hoīs aut pla-
te: alia est forma incōpleta que neq3 pfcit aliqua p-
em nālis: neq3 est finis interioris nālis: sed se hēt in v-
gationis nō corruptionis: manifestū est enim in gē-
tione cōpositōz: puta aialis qd inter primū principii

gñationis qđ est in semine z ultimā formā aīalis com-
pletā sunt multe gñationes medie (ut *Auicē* dicit) in
sua sufficiētia quas necesse terminant ad aliqđ formas
quarū nulla facit ens cōpletū sūn spēm: sed ens incom-
pletū qđ est via ad spēm aliquā. Sūnt autē etiā ex parte
corruptionis sunt multe forme medie que sunt forme
medie incōplete: non enī se pata aīa corpus aīalis sta-
tim resoluit in elemēta: sed hoc fit per multas corrupti-
ones medias succedētib; sibi in mā multis formis im-
perfectis sicut est forma corpis mortui z postmodum
purifacit; z sic tādē fit ultimū cōplemētū successiue.
¶ Qñ igit per corruptionē puenit in puationē cui ad-
iungit talis forma in materia est corruptio simpliciter.
¶ Qñ autē ex puatione cui adiūgit forma imperfecta que
erit via gñationis: puenit ad formā cōpletā est genera-
tio simplex. **¶** Deinde cum dicit.

¶ Alio aut modo qualitercūq; materia que-
dā utiq; Cuius enim magis differētie hoc
aliquid significat magis substantia. Cuius
autem priuationē non ens. Puta si calidus
predicamentus aliquod et species: frigiditas
autem priuatio. Differunt enim ignis et ter-
ra bis differentijs.

Ponit secundū modum: et dicitur quod alio modo erit quedam
 gignatio et non simpliciter qualiscūque materia erit. id est si habeat
 aliquā nām id in quō est corruptio dūmō hēat aliquē
 defectū. Illud enim cuius differētie magis significat
 hoc aliqd magis est substantia. Illud autē cuius differen
 tie magis significat priuationem magis est nō ens. Si
 cur calidū est quoddā pōdicamētū. id est quoddā affirma
 tum sine priuatione et est species. id est forma: frigiditas au
 tē est priuatio: his autē differētijs differēt terra et ignis.
 Si autē terra est nātūter frigida ignis nātūter calidus: et ideo
 ignis est magis substantia: terra autē magis accedit ad nō ens.
Primo autē opz cōsiderare quōd hic dicat quod frigiditas
 sit priuatio: cū frigidū et calidū 3rie opponant: 3rioruz
 autē utrorūqz est nā aliqua aliogn nō eēnt in eodē gēne
 nam priuatio et nō ens non est in genere.

Dicendum autem est quod sicut ostensum est in .10. meta^a.) Op-
positio puationis et habitus est principii oppositionis tra-
rior; et ideo semper aliud contrarium est cum defectu et pua-
tione quadam respectu alterius. Dicit ergo si frigidi pua-
tio non quod sit puatione pura sicut cecum in nudis; sed quod est qua-
litas deficientis respectu calidi. ¶ Unde in hoc differt iste
modus secundus a primo. Nam primus modus accipiebat
semper differentiam entis et non entis simpliciter. Dicendum autem accipit
semper differentiam entis perfecti et imperfecti.

Secundo oportet cōsiderare quōd hic dicat q̄ terra z ignis differāt hijs differentijs. s. calido z frigido. Opor- ter enim hoc intelligi de differentijs subalibus: aliogñ nō princerēt ad gñationē z corruptionē sed magis ad alterationē: p̄ncipia dīstāt subalibz que sunt cōstituti- ue sp̄tū oportet esse formas subales que sunt specifi- ce: s̄m hoc ergo sequitur q̄ calor z frigus sint forme suba- les ignis z terre: qd̄ est oīno impossibile. p̄mo q̄dēz: qz nō est possibile q̄ idēz sit in vno accētis z in alio forma subalis nisi equoce diceret. Calidū autē z frigidū in ali- is corpibz sunt accētis de q̄bz tñ vniuocoe dicūtur cū elemētis: ex quoz mixtione in eis huiusmodi q̄lita- tes inueniunt. Nō ergo pōt ēē q̄ calidū z frigidum in elemētis sint forme subales. 2.º q̄ nulla forma subalis est sensu p̄ceptibilis s̄z solis intellectus: cui⁹ obm̄ est qd̄ qd̄ est (ut dī in 3.º de aīa.) forme autē que sūt seu p̄ceptibi- les sunt qualitates speciei: que ob id dicunt. passibiles:

3° concto.

Rúñio.
L.C. 150.

In quo
m^o modi
gnationi
dñi a scō

Questio

E.C.G.

BBE

Archivo
Histórico

q: sensibiles inferat passionem ut dicitur in predicamentis. Cum
igitur calidum ignis et frigidum terre vel aque sint sensu percipibilia non sunt esse forme substantiales.

Quod dicitur est ergo quod (sicut habet ex 8° meta^l.). Diffe-
rentie subales quod sunt ignote per differentias accidentia-
les manifestant. et ideo multoties unum differentis
accidentalibus loco substantiali. hoc modo prius hic vi-
ci calidum et frigidum esse formas subales ignis et terre.
calidum enim et frigidum cum sint proprie passionis horum
corporum sunt proprii effectus formati substantialiter eorum-
dem. Et ideo sicut alie cause intelligibiles innotescunt
per effectus sensibiles et perfectione calidi et imperfectione
frigidi praedicimus quod forma substantialis ignis est perfecti-
or quam forma subalis terre. Quod enim forme substantia-
les differunt secundum magis et minus perfectum. unde in 8° me-
ta^l. dicitur quod species rerum sunt sicut numeri quorum
species dividunt secundum additionem et subtractionem.

Questio. Potest etiam dubitari de hoc qd dicit q cuius diffini-
tio magis significat hoc aliqd magis est substanti in di-
cat in predicamentis q suba nō suscipit magis et minus.

Respo. Sed dicēdū q per hoc nō intēdit significare intensio-
nem et remissionē substanti in predicamento substantiēz
maiore et minorem pfectionē in spēs sube fm dictas
formas oīā. **Tertium** modū ponit ibi.

¶ Videt autem magis multis sensato et non
sensato differre. Quando quidem enim in sensi-
bile transmutat et in materia generari inquit.
Quando aut in non materia corrumpi. Ens
enim et non ens in sentire et non sentire deter-
minantur quemadmodum quidem scibile ens.
Ignotum autem non ens. sensus enim scien-
tie habet virtutem.

modi 12
in quibus sunt in
22 simpliciter
12 et genus
12

Circa hec tria facit. pmo ponit modum fm quem al
 qui assignat differetiam generationis et corruptionis sim
 pliciter et fm quid. secundo ostendit huiusmodi falsitatem
 ibi. **Q**uoadmodum ergo. tertio coparat hunc modum
 secundo ibi. **C**onsequitur itaque. **D**icit ergo primo qd mul
 tis videt qd simpliciter generatio et fm quid magis dif
 ferunt per hoc qd est magis et minus sensibile qd fm p
 sectionem et inspectione suarum differetiaru: sicut in
 secundo modo dicebat. **D**icit enim qd aliquid transmuta
 tur in materia que bn potest sentire: sic gnat aliquid sim
 pliciter: puta quando aliquid transmutatur in terram vel in
 aquam. Quando autem transmutatur aliquid in id quod non
 est manifestus sensui dicat illud corrumpi simpliciter
 puta in aerem. et horum ratio est: per hoc qd determina
 bat aliquid ens et non ens: ex hoc qd non sentit vel sent
 tur: existimantes id qd solum sentit esse ens: et hoc ideo
 qd apud eos non differit sensus ab intelligentia: sicut g
 dam posuerunt: ut dicitur in libro de anima. et ideo utru
 sensus ac si haberet virtutem intellectus scientie: que ef
 capax aliter oium entiu. unde scibile ens est: igno
 tum autem non ens. **D**einde cum dicit.

Quemadmodum igitur illi in sentire et po-
te sentire vivere et esse existimant: ita et res mo-
do quodam proleque res ueritatem. Ad au-
dicentes non uerum.

Tendit falsitate huiusmodi sentencie: z tales sicut ex-
stimabat a falsis vivere z esse in hoc q actu sentiunt no
possunt sentire: ita existimabat res esse in hoc q sentiunt
uel possunt sentire: ac si sensus esset perfectio rei sen-
sibilis: sicut est pfectio sentiencie: z in hoc quodamod-
prosequebant z destruebant veritatem rerum. Nam

cum ueruz dicat aliqđ ex eo qđ est si esse rerū consiste-
ret solum in sensibus nulla ueritas esset in rebus; s; in
solo sentiente: hoc aut non est uerū; q; sic nulla ueritas
esset in rebus. unde subtrahētes ueritatē rerū dicunt
non ueruz. ¶ Deinde cu; dicit.

Contingit utiqz. Nam fm opinionē z fm
ueritatem aliter z generari simpliciter z cor
rumpi. Spūs quidem enim z aer fm quidē
sensum minus sunt. Ideo z quēcūqz corrū
pūf simpliciter in huius trāsmutatiōe hec
corrūpi dicunt. Generari autem quādo est
infāgibile ut in terram mutat: fm ueritatem
aut magis hoc aliquid z spēs hec qz terra.

¶ Lōparat hunc modū secundo ⁊ dicit q̄ aliter contin
git generari simpliciter ⁊ corūpi fm opinionēz que p
tinet ad hunc tertiu modū ⁊ rei veritatez quas tangit.
Secūdu modū q̄ spiritus. i. aer ⁊ ventus minus sunt
fm sensum. i. si iudicet esse rei ex hoc q̄ sentiuntur ⁊ ideo
quecūq̄ corūpūtur dicuntur fm tertiu modū cor
rumpi ⁊ per transmutationē que nō sentiunt generari
aut simpliciter quādo transmutantur in aliquod tangi
bile ⁊ palpabile sicut quādo mutant in terrā. ¶ Sed
fm veritatem accidit contrarium ⁊ q̄ aer magis est hoc
aliquid ⁊ species q̄ terra ⁊ est pfectius ens. ⁊ ideo fm
veritate magis est gñatio simpliciter si ex terra fiat aer
q̄ econverso. ¶ Deinde cū dicit.

Effe quidē igit hanc simplicē gērationē ali-
cuius corruptionē entē corruptionē autē
simplicē generationē alicui³ ēē dicta est cau-
sa. Propter materiā enim differre aut eo q
substantia est: aut non: aut q bec magis . be-
vō non: aut q bec quidē magis sensibilis est
mā ex qua z in quam est. bec vō minus est

Epilogat que dicta sunt. et dicitur quod dicta est causa quare quedam est generatio simplex cum tamen sit corruptio alicuius. et quedam corruptio simplex cum sit generatio alicuius. hoc enim differunt per materiam id est per id in quo aliquid transmutatur per generationem vel corruptionem: aut quod est substantia id est ens vel non sicut dicebatur in primo modo: aut quod hoc magis hoc vero minus quia scilicet unus est perfectius ens quam aliud. quod pertinet ad secundum modum: aut quod materia ex qua in aliquid transmutatur est magis vel minus sensibilis quod pertinet ad tertium modum. Vocat autem hic materiam non puram sed rem ex qua aliquid generatur vel in quo corrumpitur.

Lectio. VIII.

Generari autem hec quidem simpliciter generari. hec autem aliquid solū nō ex adinuicem generatione: sed sicut quædam dicitur nunc modū. Nunc quidem enim determinatū est: quare omni generatione ente generatione alterius: et omni corruptione ente generatione alterius: non simpliciter attribuiamus generari et corrupti in adinuicem transmutabilibus. Quod autem postea dicit non hoc queret: sed quare discēs quidem non dicit simpliciter generari: sed quid generari sciens disciplinarum: planta autem generari. hec autem determinata sunt in predicamento.

Postquam ostendit quod quedam generant simpliciter et que
dam per quod eorum que adinuicem generant. Hic
ostendit causam differentie generationis simpliciter et per quod
in his que non adinuicem generant. et primo determinat
questionem principaliter inteream. secundo determinat
quidam questiones consequentes. Sed nunc querere e opor
tet. Circa primum tria faciunt. Primum mouet questionem.
Secundo soluit eam ibi. Hic autem determinata sunt. Tercio
epilogat que dicta sunt ibi. De generatione igitur.
Dicit ergo primo quod quedam dicuntur simpliciter ge
nerari quedam autem solum per quid. non per generationem
nem ex adinuicem ut supra dictum est. ut scilicet unum eorum
que ex adinuicem generantur generant simpliciter. aliud
autem per quid. hoc enim est quod supra determinatum est
quare cum omnis generatio sit corruptio alterius et omnis cor
ruptio sit generatio alterius. non solum simili modo attribu
itur generari et corrupti in his que adinuicem transmutantur.
sed unum eorum dicitur generari vel corruptum simpliciter.
alteri autem per quid. Questio autem que postmodum
determinanda est non hic erit. sed in his que non ex inuicem
transmutantur. quare unum dicitur generari simpliciter et
alterum per quid. puta quare dices qui sit sciens non
dicitur simpliciter generari. sed per quid. id est sciens. homo
autem vel alius quando nascitur dicitur generari simpliciter et tamen mani
festum est quod natum et sciens non generantur ex inuicem.
Deinde cum dicit.

T Sed hoc quidem hoc aliquid significat: hoc autem quale: hoc autem quantum. Quaecumque igitur non substantia significat non dicunt simpliciter generari sed secundum quid fieri. Sed tamen in omnibus simplex generatio quod secundum quod in aliquo ordine dicitur: puta in substantia quod si ignis: sed non si terra: in qualitate autem sicut scies et disciplinatus: sed non quando nesciens et indisciplinatus.

Soluit questionē nūc motam: et dicitur quod illa quorum quedam dicuntur generari simpliciter: quedam secundum quid sunt distincta secundum predicamenta: ita quod unus eorum significat hoc aliquid: id est substantiam: aliud autem quantitatem: aliud qualitatem: et sic de alijs predicamentis. Illa ergo quod non significat substantiam non generantur simpliciter sed secundum quid: sicut quantitatem aut qualitatem aut aliquid aliorum. Que vero significant substantiam dicuntur generari simpliciter: cuius ratio est: quod generatio est via de non esse ad esse: et id simpliciter generatur quod acquirit esse cui non presupponitur aliud esse: non enim fit quod est. unde quod iam est non potest generari simpliciter sed secundum quid. Et ideo ista quorum esse presupponit aliud esse non dicuntur generari simpliciter sed secundum quid: esse autem accidentium presupponit aliud esse: scilicet esse subiecti: esse autem substantiarum non presupponit aliud esse: quod subiecti forme substantialis non est ens actu sed potentia: et ideo ex hoc quod accipit formam accidentalem dicitur generari secundum quid: in obustamē substantijs et accidentibus diuersificat generationi non simpliciter sed secundum quid secundum diuersum ordinem entis actus: non ens: vel perfecti ad imperfectum: aut sensibilis ad insensibilem: unde quodam modo in substantia dicitur generatio simpliciter: si generetur ignis: non autem si generetur terra: et in qualitate dicitur generatio simpliciter generetur sciencia: non autem si generetur nesciens. Et dicitur inde cum dicitur.

T De giiari qdē hoc simplr: hoc autē fm qd
 ⁊ vniuersaliter dictum est in iustificatis ipsia
 Et quoniā generationis esse cōtinue cau

videt materia & subiectum: quoniam transmutat
in contraria: & est alterius semper generatio in
substantijs alterius corruptio: & alterius cor-
ruptio alterius generatio.

T Epilogat que dicta sunt: et dicit quod dictum vniuersaliter de accidentibus et in substantijs: de hoc quod quedam generant simpliciter: et quedam finem quid. Et etiam dictum est quod causa continuitatis generationis per modum materie est finem quod transmutat in contraria. ex hoc enim coniungit quod semper in substantijs alterius generatio est alterius corruptio: et e converso. nunquid enim materia est sub privatione unius sine alia forma. in quibusdam autem accidentibus hoc coniungit. Nam corpus dyaphanum est sub privatione lucis absque hoc quod subsit forme contrarie.

Deinde cum dicit.

T Sed nūc querere oportet quare generatur
aliquid semper ex corruptis alijs. Quod admodū
enī et corrupti hoc simpliciter inquit quā ad in-
sensibile uenit et non ens. Similiter genera-
ri ex non ente inquit quādo ex insensibili.
Siue igitur aliquo ente lubiecto siue nō ge-
nerat ex non ente: quare et similiter generat
et corrumpit in nō ens. **A**derito igitur nō de-
ficit generatio. Generatio enim entis cor-
ruptio est non entis. Corruptio autem non ge-
neratio nō entis.

Ceterminat tres questiones consequentes. quarum prima est quare semper generat aliquid ex corruptis quod supponit in hoc quod dixit: quare generatio unius est corruptio alterius. et soluit hanc questionem dicens: quod corruptio tendit in non ens: et generatio est ex non ente: ideo oportet quod generatio sit ex corruptis: et hoc ipse probat etiam ex aliorum opinione: quia sicut homines dicunt corrumpi aliquid quando pervenit ad insensibile: idem putant ens non esse secundum tertium modum supra positum. similiter dicunt aliquid generari quando ex insensibili et non esse pervenit ad hoc quod sit sensibile. patet ergo quod secundum hunc modum id quod est terminus corruptionis est principium generationis: siue ergo sit aliquid subiectum ex quo est generatio siue non semper oportet quod generatio eius sit ex non ente: id est terminus ex corruptionis. hoc enim est de ratione generationis quod sit ex non ente: quod autem illud non ens adiungat alteri existenti accidit generationi: quare patet quod simul generatur aliquid ex non ente et corrumpitur in non ens: qualitercumque dicat non ens. sic igitur idem est in quo terminatur corruptio et ex quo est generatio: et propter hoc generatio est ex corruptis. convenienter ergo non deficit successio generationis et corruptionis: ut supra dictum est. quia generatio est quedam corruptio. scilicet non entis: et ita unum eorum semper adiungitur alteri: cum tamen in id ex quo unum incipit aliud terminetur. **S**ecundam questionem ponit ibi.

¶ Sed hoc non ens simplr queret aliqz utrū
aliquod contrarior est: puta terra z graue nō
ens: ignis autem z leue ens: aut nō. Sed est
z terra ens: non ens autem materia terre: z
ignis similiter. *(similiter modo simplr est.)*
¶ Potest enim aliquis querere id non ens: ex quo est
generatio: z in quod terminatur corruptio simpliciter.
quod quidem est quodammodo ens sit aliquorum
contrariorum: puta q terra z graue sit non ens sicut

posuit parmenides. ignis autē et leue sit ens: et soluit q̄
nō est ita: sed terra est ens: q̄. la terra fit per hoc q̄ ma
teria recipit quandā formam que facit esse in actu. nō
ens ergo est m̄a terre et ignis. Non tñ materia est non
ens per se: sicut Plato posuit: sed non ens per accidēs
ratione p̄nacionis cui adiungitur. **T**ertiam que
stionem ponit ibi.

T Et alia utriusq; materia erat non utriusq; generant ex
invenit neque ex priore. His enim existit contraria:
igni terre aque et aeri. Aut est quod qualiter eadem
est aut qualiter alia. Quod quidem enim quoni
am enim ens subijcitur id idem.

Contrarij. sicut nō ens qđ est m̃a sit aliud ⁊ aliud qđ est
cōe his que adinuicē gñant. Et dicit qđ alia eēt utrius
qđ m̃a. s. ignis ⁊ terre: si nō gñant adinuicē: sicut acci-
dit qui posuerūt ⁊ ignē ⁊ terrā primas mās: opz enī ea
que ex inuicē gñant coiccare in subiecto qđ suscipiat for-
mam utriusq; ⁊ per coicquens nō fieret trāsmutatio
ex cōtrarijs inuicē: sicut supra dictū est: qz p̃trarietates
existūt p̃mo: ⁊ per se elemētis p̃dictis. s. igni t̃re ⁊ aque
⁊ aerī: vñ si nihil trāsmutaret ex igne in aquā nel aerē
aut ecōuerso: nihil etiā trāsmutaret ex calido in frigi-
dum nel ecōuerso: ut supra dictū est. subijgit tñ qđ ma-
teria eorum que trāsmutant adinuicē aqualiter est
eadē: ⁊ aliq̃liter alia: subiecto enim est eadē. Et hoc est
qđ dicit qđ id qđ subijcit est idē q̃liter cūq; sit ens: qz. s.
nō est ens actu: sed potētia. Non est autē idem s̃m esse
nel rōnē: aliam enim rōnē ⁊ aliud eē accipit. put est s̃b
diuersis formis: ⁊ etiā s̃m hoc ipsum qđ ordinat. ad di-
uersas formas. sicut corp⁹ est aliud rōnē s̃m qđ est ego-
tabile ⁊ sanabile: s̃z sit idem subiecto.

Eſſe autem non idem. De his quidē igit in
tantum dictum eſt.

Ultimo autem epilogando concludit q̄ de his intan-
tum dictum est. Lectio. IX.

E generatione autē 7 alteratione dicimus quid differunt. Dicimus enim has alteras esse transmutationes adinuicem.

Postquam plus ostendit: quare est quedam generatio et
quod et quedam simpliciter. hic ingrit de di-
versis generationis et alterationis. et primo exponit suam inter-
pretationem dicens: quod dictum est de generatione et alteratione quo-
modo differat ad invicem: et hoc ideo quod superius dictum fuit
quod generatio et alteratio sunt diverse transmutationes
ad invicem. ¶ Secundo ibi.

¶ Tunc igitur est aliud subiectum et aliud passio
que de subiecto inata est dici. Et est transmutatio
utriusque horum. Alteratio quod est quoniam ma
nente subiecto sensibili ente transmutatur in eius
passionibus: aut contrariis entibus: aut mediis
puta corpus sanum est: et rursus laborat ma
nens idem: et metallum quoniam rotundum: quoniam
quod angulare idem est.

Terregur ppositū suū: pmo dicit dñiam gñationis.
alterationis quātum ad id fm qđ utrūq; est trāsmuta-
tio. Scđo quātū ad subiectū utriusq; ibi. Qm qđe
igif. ¶ Circa pmtū duo facit. pmo ostēdit in qbus sit a-
teratio. scđūdo in qbus sit gñatio ibi. Qm autem tu-
tum. ¶ Circa pmtū duo supponit. quoz pmtū est: q al-
ud est subiectū: z aliud passio que nata est dici de sub-

[illegible]

iceto: sicut differūt substantia: et accidēs. 1^m est q^d cōtin-
gūt utrūq^{ue} eorū ēē trāsmutationē. nam qūq^{ue} sit transmu-
tatio in ipsa substantia: qūq^{ue} autē in accidētibus. His er-
go suppositis subiūgit q^d alteratio est qū idē subiectum
sensibile: scilicet nulla trāsmutatione in eius substantia
facta sit trāsmutatio in passionibus eius: scilicet aliqū-
bus ipsius. ¶ Nec est differētia quātum ad hoc: utrū
fiat trāsmutatio s^{ed} cōtraria extrema uel s^{ed} media: pu-
ta utrum de albo in nigrum uel de rubeo in palidū: po-
nit duo exēpla. s. cum corpus aialis idem manēs prius
est sanum: et postea infirmus. scōz est quādo es. aile me-
tallum idem manēs: quādoq^{ue} est rotūdum: et quādoq^{ue}
angulare uel angulos habens.

Tercio est aduertendum qd pimum horz exemplorum ptinet ad pnam speciem qualitatis: scdm aut ad quartaz: tamcn pbus in gnto physfi. pbat qd in pma specie qualitatis: z quarta no est alteratio: sed solū in tertia: que dicitur passio nel passibilis qūitas: z ppter hoc fore signatē dixit qd alteratio est tñsmutatio in passionibus.

Sed dicendum est q^{uo}d primo ⁊ per se alteratio est in q^{ui}libet speciebus tertie speciei: per accidens aut^{em} mediatis aliis qualitatibus: ⁊ ex consequenti fit alteratio in alijs speciebus: sicut per aliquam alteratione calidi ⁊ frigidi mutat homo de sanitate in egritudine: ⁊ econverso: per alterationem molliis ⁊ duris perducit corpus ad aliquam figuram. **D**einde cum dicit.

Quam autem totum transmutat non manet aliquo
sensibili: ut subiecto eodem: sed quasi ex semine
toto sanguis: aut ex aqua aer: aut ex aere omnis aqua:
generatio iam hoc tale: but autem corruptio. *nt*

Ostendit quādo sit generatio: z circa hoc duo faci-
p̃mo assignat quādo est generatio, secūdo quādo ma-
gis ē generatio ibi | *Maxime autē gñabif.* | **D**icitur
ergo p̃mo q̃ quādo est trāsmutatio non solū f̃m passi-
ones: sed etiā f̃m totam rei substātiā: in quātum scilicet
et materia accipit aliam formā substātiālem: ita. s. g.
non maneat aliquod sensibile quasi sit idem subiectu:
numero ens actu: puta quādo ex toto semine genera-
toris sanguis: aut ex toto aere generat tota aqua: nul-
la segregatione aut cōgregatione interveniēte: ut
mo. posuit talis trāsmutatio est vniūs generatio z al-
terius corruptio. **D**einde cum dicit.

Tertio dicitur autem quod si transmutabitur ex insensibili in sensibile: aut tactu aut oibus sensibilibus: puta quod aqua generatur ex aere: aut corrumpitur in aerem: aer enim ualde insensibile.

T Ostendit quādo maxime sit generatio: z dicit qd fm tertium moduz supradictum qui accipit fm opinionem multoz maxime dicit aliquid generari: quādo sit trāmutatio ex aliquo qd non potest bene sentiri in alio qd est bene sensibile: vel sz tactū qui grossior est z materialior omnibus sensibus: vnde vulgares fm ipsum maxime vidēt aliquid esse sensibile inquantū est palpabile: aut etiā fm alios sensus: sicut cūz aqua generatur ex aere videt esse fm hunc modum generatio simpliciter. aut quādo corrumpit in aerem videt esse corruptio simpliciter. Aer enī est modice sensibilis: cūz ppter sui raritatem: cūz q non excellit in potētia aliqua qualitas actiua: sed passiva. scilicet huiusmodi humidum. in igne autē qui maior aere excellit qualitas actiua que est calidum: aqua autem est densior aere: z excellit in ea qualitas actiua que est frigidum. Terra autem est densissima omnium elementorum. **T** Deinde cum dicit.

¶ Nota in illo nym et alia aut est quibusdā p. h. in
ni sat p. h. solvere nunc argumentum est in
ipsum. s. nō est una terra et igni aut est p.
et una et eo prout nym sit sub ista forma et
nō solvitur istud. n. p. h. prout una est
una. p. h. nō est una. s. p. h. nō est un
in illis q. est una quatuor ad sing. etiam q. s.
in illis q. nō est una quatuor ad sing. etiam
p. h. nō est una. p. h. sit sub forma hominis

Subíratō

I.C.18.

Riño.

Alteratio
p se initia
spe p acci
des i pma
z qria re
peritur.

Tibi

487 or 1

**Cura
modice
fibilis.**

In his autē si aliq̃ passio manet eadez p̃tra-
rietatis in generato z corrupto: puta qñ ex
aere aq̃ si ambo dyaphana aut humida. nō
opz h̃i passioē s̃j aliterā esse in qđ trāsmu-
tat̃. Si autē nō erit alteratio. U. g. musicus
hō corrupt⁹ est: hō autē imusicus gnār⁹ est:
hō autē manet id idē. Sigdē igit hui⁹ nō pas-
sio eēt s̃m se musica z imusica: hui⁹ quidē ge-
neratio eēt: hui⁹ autē corruptio. Iō hōis qđ
dē hec est passio hōis autē musici z hōis im-
musici gnatio quedā z corruptio. Plūc autē
passio hec manētis: iōqz alfat̃io est s̃z talia.

Remouet quādam dubitationē: q̄ enī dixerat q̄ s̄m
q̄nq̄z manet facta trāsmutatio: circa ei⁹ passiōes pos
set aliq̄s credē q̄ oē id circa qd̄ sit trāsmutatio aliquo
adueniēte eēi passio illi⁹ manētis: s̄ ipse h̄ excludit o
tēs. his corpib⁹ que adinuicē trāsmutant q̄nq̄z manet
eadē passio: eadē etiā gñatio ⁊ corruptio: sic q̄n ex ae
re fit aq̄: ambo aut̄ sunt dyaphana. i. trāsparentes uel
frigidi: nō q̄ aer fit nālī frigidus s̄ p accēs: nō enī m
opz q̄ hui⁹ pmanētis. i. dyaphani uel frigidi: atq̄ in
qd̄ sit trāsmutatio. i. aer uel aq̄ sit passio: si aut̄ nō esset
uerū qd̄ nūc dicim⁹: sequerē q̄ q̄n ex aere fit aq̄ esset
trāsmutatio: semp enī videm⁹ q̄ q̄n id qd̄ trāsmutat⁹
est passio pmanētis est alteratio: tūc aut̄ gñatio q̄n id
qd̄ trāsmutat⁹ nō est passio pmanētie: ⁊ manifestat⁹
per quoddā exēplūz. oē enī q̄ hō music⁹ corruptus est
q̄n hō amittit habitū musicē: ⁊ tūc hō imusicus. i. ha
bēs puationem musicē gñatus est: eo q̄ musica nō est
passio hoīs musicē: cū sit de ei⁹ rōne: s̄ i. imusica est de
rōne hoīs imusici: vñ hō musicus nō manet idē nūo:
s̄ hō manet idē nūo: si ḡ musica ⁊ imusica nō esset ho
minis: s̄ eēi passio de rōne: tūc enī p trāsmutationem
musicē ⁊ imusicē fieret vñ⁹ gñatio alteri⁹ corruptio:
q̄ hoc mō est uerū: ideo musica est passio hoīs: s̄ ho
minis musici est gñatio ⁊ corruptio: ⁊ q̄ hō manet: u
p̄z sequit⁹ q̄ musica sit passio pmanētis: ⁊ iō alteratio
aliqua s̄z passiones pmanētium: si ḡ aqua ⁊ aer essent
passiones dyaphani: sicut permanentes: sequeretur q̄
trāsmutatio aeris ex aqua esset alteratio.

Dubitatō ¶ **S**ubicitur. utrū eadē passio nūo que sit altera pars
trietatis possit eē ingratō & corrupto: ut sup̄ dcm est
si enī non remaneret eadē nō erit faciliō: trāsī: eoz ī
uicē que hūc siliūdinē: eo q̄ oporebit utrobiz oī
remoueri. sūz videt̄ sequi q̄ sile corrupit a suo sili. na
gians corrupit id q̄ prius erat: sī at̄ ponat q̄ manea
eadē nūo: seḡ p̄ q̄ remoto p̄ri bto remaneat post
ri. i. passio: & idē nūo accūs sit ī duob⁹ subiectis

Rñso. Dicendū qđ nō manet idē nūro: sed id qđ pius erat
corrūpit per accūs corruptione: Ibi: recedente form
que pius erat talis accūs: ⁊ aduenit file accūs pñs for
maz de nouo adueniētes uel accūtes. Et qđ per bñ ac
dens nō erat aliqđ repugnātia in agēdo ⁊ patiēdo: fa
llo: fuit trāsmutatio. Nec est pueniens qđ file co
rūpat suūz file per accūs corripēdo ibm uel mān
fic enīz maior flāma cōsumit minōrē. Deide cū di

Quoniam quidem igitur hoc quantum est transmutatio c
ontrarietatis augmenti et diminutio. Quoniam autem
sine loci latitudine: Quoniam autem sine passionibus et qu
ale alteratio est: quoniam autem nihil manet cuius a
terum passio et accidens: utitur hec quidem

[illegible]

generatio est: huius aut corruptio.

¶ Quidē dīz gñatīōis ad alteratīōē: r ad alias trāsmutacīōes ex pte sibi. z p^o dīc q̄lter se hēat ad sibi qđ est ens in actu: deīde quđ ad id qđ est ens in potētia ibi | Est autē hyle. | ¶ Dicit q^o p^o qđ dīctū est q^o alteratīō est f3 passīōes alicui pmanētis: r hoc idēz accidit in alijs mutacīōib⁹: que sūt fm accētia que adueniūt sibi existēti in actu: qñ g trāsmutacīō de cōtrario in dīrīuz fm quātitatē: puta de magno in pūuz: aut ecōuerso: est augmētūz r dīminutīō eiūsdē sibi pmanētis: eo q^o quātitas aduenit sibi exīti in actu: qñ autē est trāsmutacīō f3 dīretatē loci: puta sursum aut deorsūz est latīō .i. motus localis eiūsdē corpīs pmanētis: eo q^o esse ubi aduenit corpōri actu existēti: qñ sō trāsmutacīō f3 dīretatē in passīōib⁹ .i. passībīlīb⁹ quātītatib⁹ pncīpalīz: r in alijs quātītatīb⁹ ex pntīcīōē est alteratīō eiūsdē pmanētis: qz etiā q̄litas aduenit sibi actu existēti. Quā sō nībīl manet actu existēs: cui⁹ ateqz qđ trāsmutat sit passīō: r accēs sit qđcūqz est ultīer gñatīō r corruptīō: eo q^o forma sbalis: fm quā est gñatīō r corruptīō: nō aduenit subro actu existēti: vñ p3 falsaz ē opōnē quā tradidit Auicēbrōn in libro fontis vīe: q^o in mā est oīdo formarūz: ita q^o p^o aduenit mae forma: fm quā est suba: r postea alīa fm quā est corpus: r postea alīa fm quā est alīatū corpus: r sic de alijs. cū enī idē sit pntīcīō subaz: r facē h⁹ alīqd qđ pnter ad subaz pīcularē sequeret q^o p^o forma que pntituit subaz: faceret h⁹ alīqd qđ est subm actu existēs: r ita forme posterīores aduenīrēt subro pmanēti: r fm eas est magis alteratīō q3 gñatīō fm doctrīnā quam hīc Arist. tradidit.

Cest g̃ dicendum q̃ (sic sup̃ dictū est) forme subales dis
ferūt fm̃ pfecti⁹ ⁊ impfecti⁹: qđ aut̃ est pfecti⁹ pōt̃ qđ
qđ pōt̃ impfecti⁹: ⁊ adhuc ampli⁹. vñ forma pfectior
que facit actū: pōt̃ etiā facē corpus: qđ facit forma
impfectior inanimati corporis: sic nulla forma sub
stantialis aduenit subiecto in actu existēti: nec presup
ponit aliā formā cōmuniorem realiter diuersā: que
pertineat ad cōsiderationem naturalis: sed solū fm̃ ra
tionem: quod pertinet ad cōsiderationem logicā.
¶ Deinde cum dicit.

Est autē hyle maxime sibi quidē ppiū ge-
neratiōis z corruptiōis susceptibile. mō autē
aliquo. z in alijs trāsmutatiōib⁹: qm̄ oīa su-
susceptibilia subiecta p̄trarietatz aliquaruz.

Cōparat p̄dictas trāsmutationes p̄m subm qđ est
tū ens in potētia: z dic̄ q̄ hyle. i. p̄^a mā est maxime p̄
p̄m subm suscepibile ḡnātionis z corruptionis: qđ si
cur dictū est immediate substa: formis subalib² que p̄
ḡnātionē z corruptionē adueniūt z recedūt: s̄z qđam
mō. i. ex p̄nti z mediate subijc̄ oib² alijs trāsmuta
tionib²: qđ substa aliaz trāsmutationū sunt susceptibi
lia aliquaz aliaz p̄dictarū que reducunt in p̄mā p̄rie
tatez que est forme z p̄uātionis cuius subiectum est
p̄ma materia (ut dicitur in primo phy²). z ideo om
nia alia subiecta participant quodāmodo materiam
p̄mā: in quantum ex materia z forma componūt.

De generatione quidem igit siue est siue non
est: quo est: & de alteratione determinatum
sit hoc modo.

Ultimo autem epilogando concludit q̄ determinat
tum hic modo de generatione simpliciter: utrum
sit uel non sit: & si est quomodo est: & similiter etiaꝫ de
alicatione.

Lest ainsi arde. p. q. m. p. quez. alio mon
me apellant hie q est subz seu d
nonis et aluz mutacions z que x
mte restat est q sus impensum est
subz omnes mutacions //

Contra
auicebrō
Utruz in
aduentu
forme p-
sectoris
corrupta
forma im-
perfecti.

Rúfio.

L.C. 71.

De augmentatōe reliquū est dicere quō differt a gnatione z alteratiōe: z quō augmentat vnum quodqz qd augmentatur: z diminuitur quodcunqz diminuitur.

Dostqz pbs determinat de gnatione z alteratiōe. hic determinat de augmentatōe z diminutiōe. z p^o exponit suā intētiōe dicens: q post gnationē z alteratiōē reliquū est dicē de augmentatōe: de qua p^o considerare opz. p^o in quo differat a generatiōe z alteratiōe. 2° per quē modū augmentat z diminuit vnu qd qd augmentat z diminuit. C^o ibi.

Scrutādus utiqz primū utrū solus in circa quid eoz dīa adinuicē. A. g. qm hoc qd ex hoc in hoc trāsmutatio: ut ex potētia substantia in actu substantia gnatio est. Que aut circa magnitudinē augmentatō z diminutiō. Que aut circa passiōē alteratiō. utroqz aut ex potētia entū in actu trāsmutatio dīctoz ē. Aut et modū differt trāsmutatiois.

Prosequitur suā intētiōē. z p^o ostendit dīas augmentatōis a gnatione z alteratiōe. 2° ingrit de mō augmentatōis ibi. Circa qd aut est trāsmutatio. Circa p^o duo facit. p^o supponit vna dīaz. 2° ingrit de alia ibi. Aut et modū. C^o dīc q p^o q p^o eoz que se p^o derādā circa augmentatōē est q opz ingre: utrum dīa augmentatōis a gnatiōe z alteratiōe sit solus in circa qd. i. in gñe circa qd est quelibet istaz trāsmutatiois. hec enī est dīa mīfesta. v3 q trāsmutatio que est ex hoc in hoc. i. ex substantia ente in potētia in substantia ente actū est gnatio. Trāsmutatio aut que est circa magnitudinē est augmentatō: postqz aliqd trāsmutat de paruo in magnū. trāsmutatio aut que est circa passiōē. i. passibiles qitates est alteratiō. Et q dīcat q gnatio est trāsmutatio ex substantia in potētia in substantia: ut idē intelligat etia in alijs duabus supradictis mutationib^{us}: subiungit q trāsmutatio utroqz p^o dīctoz. i. magnitudinis z passiōis est ex potētia i actu. Et etia motus est actus existentis in potētia. ut dīc in 3° phyl^o. C^o Deinde cum dicit.

Vidēt aut q alterat nō ex necessitate trāsmutans locū: neqz qd generatur. Qd autē augmentatur aut diminuitur.

Asignat aliā dīaz ex mō trāsmutatiois. Et p^o ponit dīaz. 2° exponit ibi. Alio aut mō. Dīc q p^o q in p^o dīctis mutationib^{us} etia modus trāsmutatiois differt: nō aut refert ut hec lra legat interrogatiōe uel remissive: in h^o enī differt modus p^o dīctaz trāsmutationum q id qd alterat non ex necitate trāsmutat fm locum. Sīl^o etia neqz qd gñat: s3 necesse est id qd augmentat: aut diminuit fm locū trāsmutari. hui^{us} dīcū rō est: q locū cōmēsurat locatō: z h^o fm magnitudinē. nō aut fm qūatē uel substantia: z id necesse est q qm mutat magnitudo locatō: q etia fiat trāsmutatio fm locū. nō aut qm trāsmutat aliqd fm substantia uel fm qūatē: sic aut cōmensuratio locatō ad locū attēdit fm magnitudinē: ita qūatē arrendit fm formā substantia: z ex p^o tū fm aliquā qūatē: puta gravitatē uel leuitatē. z id l3 gnatio z alteratiō possit ēē sine mutatiōe locali. aliq tū gnatio z alteratiō est ēē q aliqd moneat fm locū: puta cū sit ignis uel terra sit graue uel leue. dīa aut aliqz trāsmutationū p^o cōparatiōē ad motū locale nō est oīno p^o accis: oñsuz

est enī in 8. phyl^o. q mot^{us} localis est fm^{us} p^oncipalis motus z cā alioz motuz. C^o Deinde cū dicit.

Alio aut mō ab eo qd fert: quidē enim vniuersū alterat locū: qd augmentat quidē quē admodū qd dēducit: hoc enī manēte: particule trāsmutantur fm locum.

Manifestat qd dīcat. i. q id qd augmentat ut diminuit mutat fm locū. Et p^o manifestat h^o p^o dīam ad motū locale rectū. 2° per dīaz ad motū locale sperū: qū ibi. Nō quēadmodū que sperē. Dīc q p^o qd alio mō trāsmutat locū id qd augmentat uel diminuit qz id qd fert. i. motu recto. illud enī qd fert. i. motu recto: vniuersū. i. fm se totū variat locū. illud aut quod augmentat mutat locū: sic illud qd dēducit: puta me tallū per maleatiōē: uel etia humidū in uale per infusionē sive qd cūqz h^o corpus quo quidē in eodez loco manet partes eius trāsmutant fm locū per extensionem uel quocūqz alio mō. C^o Deinde cū dicit.

Nō quēadmodū que sperē: be enī in sili loco trāsmutant manēte toto. Que aut eius qd augei semper in ampliores locū: in minorē aut que eius qd diminuitur.

Manifestat dīaz ad motū locale sperū: z dīc q p^o ptes ei^{us} quidē qd augmentat mutat qd locū: sed nō eodē mō: sicut ptes sperē: ptes enī sperē trāsmutant toto manēte in eodē loco. i. subto: qz uis etia totū mutat locū fm rōnes (ut dī in 6. phyl^o). s3 ptes variant locū etia subto: sicut ptes celi que mō est in oriēte: post modū erit in occidēte: s3 talis trāsmutatio p^ontz sperē sunt in sili loco. i. neqz in maiori: neqz in minori: s3 partes corporis que semper augent extendunt in maiorem locū: eius vō qd diminuit semper retrahunt in maiorem.

Aut trāsmutatio differt non solum in circa quē: sed sic eius qd generatur z alteratur z augmentatur manifestum est.

Ultimo aut epilogado pcludit manifestū esse ex p^o dīctis q trāsmutatio eius qd gñatur z alterat z augei differt non solum in circa qd. i. ex parte gñis in quo sūt iste mutationes. s3 sic ex pte modi trāsmutandi. Lectio. XI.

Circa quid autē est trāsmutatio augmentatōis z diminutiōis: circa magnitudinē autē videtur esse augeri z diminui.

Dostqz pbs ostendit dīaz augmētū a gnatione z alteratiōe: h^o incipit ingre de mō augmentatōis. z p^o quātū ad subm qd augei ibi. Suscipiēdū itaqz. Circa p^o duo facit. p^o mouet qd nē. 2° ingrit qd nē ueritatē ibi. Aut ipole. Circa p^o duo facit. p^o pponit qd ex p^o dīctis sit manifestū circa augmentatōis. z querit circa qd sit trāsmutatio augmentatōis z diminutiōis. z rñdet q motus augmentatōis z diminutiōis videt esse circa magnitudinē. C^o Scdō ibi.

Et qūter suscipiēdū utrū ex potētia quidē magnitudinē z corporeo: actu vō incorporeo: z sine magnitudinē gñari corpus: z magnitudo z hoc dupl^o contingit dīcī: qualis augmentatō sit. utrū ex separata ipsa fm se materia: an ex existente in alio corpore.

Concedit qd restat ingrendū. z dīcī q accipiendū est

de cetero qual^{is} fiat augmentatō uel diminutiō: z quātū ad subm augmentatōis. p^o mouet hāc qd nē. Utrū p^ont q per augmentatōis gñet magnitudo z corpus ex eo q est in potentia ad magnitudinē z corporeitatem: ita. s3 sit actu incorporeū z sine magnitudinē uel nō. z subdiuidit fm mēbz qd nē. dupl^o enī pōt dīcī q aliq mā actu extēst sit sine corporeitate z magnitudinē. vñ rōnabiliū querit si talis mā sit subm augmentatōis: qūter ex ea augmētatio fiat. utrū. s3 ipsa mā sine corporeitate z magnitudinē extēst sit fm seipsaz sepeata existēs: aut ita q sit in aliq corpore: nō tū p^o ei^{us}. nā si ēēt pars ei^{us} ēēt subm corporeitate z magnitudinē ipsi^{us}. C^o Deinde cū dicit.

Aut ipole utrūqz. Separata enī ens: aut nullū possidebit locū ut pūctus aliqz: aut uacūū erit: z corpus nō sensatū. Horū autē hoc quidē nō pūngit. hoc aut necesse in aliqū esse. Semp enī alicubi erit. qd generatur ex eo. Quapropter z illud aut h3 se: aut fm accidens.

Determinat qd nē motū. z p^o rōne accepta ex pte materie uel ibi. 2° rōne accepta ex pte augmentatōis ibi. Ampli^{us} aut talis. Circa p^o duo facit. p^o determinat qd nē p^o dīctaz rōne h3 pte ex pte mōe fm q ab ipso p^osydera tur. 2° fm q p^osyderat a platonis ibi. S3 neqz pūctos. Circa p^o duo facit. p^o excludit p^o mēbz pūctos. 2° me diuisionis. s3 mā sine magnitudinē existēs sit in aliquo corpore ibi. S3 si in aliquo existat. 2° pcludit p^opositū ibi. Melius q. Dīc q p^o q utrūqz mem^o b3 scdō diuisionis est ipole. z p^o mō h^o ostendit quātū ad hoc q ipole est mā sine magnitudinē extēst p se se paratā existēs: q si sit sepeata: opz alterū duoz ēē: quoz vñ est: q nullū possideat locū sic pūctus: cui nō est loc^{us}: eo q oīs locus dimensionē hēt aliqua: aut opz sit mā sine qūatitate existēs occupet locū aliqz: q sit ali quis loc^{us} uacūus. Nā uacūū dīcī^{us} locū nō repletz sensibilib^{us} corpore: uel etia opz q sit quoddā corpus nō sensibile. Nā uacūū nihil aliū dicebāt: nisi corpus nō sensibile. Opz enī dīcī uacūū corpus pp dimensionem spatij. Nō sensibile aut pp uacuitatē. hoc aut duoz alterū est ipole. s3 sit uacūū uel corpus nō sensibile.

Sil^o ipole est q mā sepeata existēs nullū possideat locū. mā enī est ex qua gñat corp^{us} sensibilia. h^o autē ex quo corp^{us} sensibilia gñant necesse est in aliq loco ēē. semp enī videm^{us} q id qd gñatur ex eo ex quo gñat est alicubi. i. in aliq loco determinato. C^o Ibidē aut est qd gñatur ex aliquo ubi fuit id ex quo gñat. q opz id ex quo gñat aliqd fm mām ēē alicubi uel per se uel p accis: p se qdē fm opionē antiquoz p^ontz ponētium māz corp^{us} nālūz ēē aliqd corpus actu: puta ignem aut aerē aut aq. p accis aut h3 opionē platonis: z suā q ponebat māz ēē ens in potētia. C^o Deinde cū dicit.

S3 si in aliquo existit siquidē separatū: ita ut nullius fm se: aut h3 accis aliqd sit cōtin^{uus} gūt multa ipolia. Dico aut. A. g. si gnabit aer ex aq nō aq erit trāsmutata. S3 propterea q ut in uale aq inest mā eius cuius est.

Excludit 2° mēbz ostēns q mā sepeata a magnitudinē nō sit in aliquo. z p^o pponit qd in dīcī z dīcī q si mā sine magnitudinē extēst ita sit in aliq corpore se parata a substantia ei^{us} q nō sit aliqd ei^{us} p se uel p accis: cōtingit multa ipolia: manifestat hūc modū ponendi: puta si ponamus q qū gñat aer ex aq: nō fiat hoc per trāsmutationē aque: ita. s3 mā aque amittat formas

Et si in aliquo existit siquidē separatū: ita ut nullius fm se: aut h3 accis aliqd sit cōtin^{uus} gūt multa ipolia. Dico aut. A. g. si gnabit aer ex aq nō aq erit trāsmutata. S3 propterea q ut in uale aq inest mā eius cuius est.

Excludit 2° mēbz ostēns q mā sepeata a magnitudinē nō sit in aliquo. z p^o pponit qd in dīcī z dīcī q si mā sine magnitudinē extēst ita sit in aliq corpore se parata a substantia ei^{us} q nō sit aliqd ei^{us} p se uel p accis: cōtingit multa ipolia: manifestat hūc modū ponendi: puta si ponamus q qū gñat aer ex aq: nō fiat hoc per trāsmutationē aque: ita. s3 mā aque amittat formas

aque: z recipiat formas aeris: sed sicut si mā aeris ēēt in aqua sicut in uale. C^o Secundo ibi.

Infinitas enīz nūbz p^ohibet materias esse: Quapropter z generari actu.

Ponit rōnes deducētes ad incōueniens. Quorum p^o est q si in aq p^oter mām est etia mā aeris: pari rōne pōt etia esse in aq alia: z sic in infinitū p^oterit: qz ex vno possint infinita gñari successiue: z ita sequerē q nūbz p^ohibeat ēē infinitas mās in aq: s3 ex mā qlibet potest aliqd actu gñari. qz sequerē q infinita possint actu gñari ex vna z eadē aq: ita. s3 qz qd pōt gñari in potētia sit pōt gñari actu. C^o Scdōz rōnes ponit ibi.

Amplius neqz sic videtur generari aer ex aqua ut exiens a manente.

Et dīc q nō videm^{us} aliqd sic gñari ex aliq: puta aerē ex aq sicut qd erit ex aliq pmanēte: puta cū vinū erit a dolio nō trāsmutato: videmus enī q gñat ex corpore: sic sup^{er} dīctū est. opz aut id qd sensibile apper accipit fm^{us} in scia nālī. C^o Deinde cum dicit.

Aliis ergo oibus inseparatā facere materiam esse: ut entem eandē z vnam numero: ratione autem non vnam.

Concludit ueritatē dīcēs q melius est dicē q mā inest oibus q nō separet ab eis tanqz nūbz eoz existēs. S3 q vna z eadē nūbz sit mā oīuz z differat solū rōne (sic sup^{er} dīctū est) z h3 nō erit sepeata a magnitudinē: s3 in vnoquoqz actu magnitudinē ibiecta. Lectio. XII.

Ed neqz puncta ponendū: neqz lineas corp^{us} māz pp eadē causas.

Supra pbs ostēdit q nō est pole ibi. Cūz augmentatō ēē id qd nullam substantia p^ontz gñat. h^o ostendit q nūbz qd caret magnitudinē pōt esse subm augmentatōis. caret autē qūatitate in gñe mathematica: corp^{us} pūctus qdēz simpl^o. linea vō fm dimensionēz latitudinis z p^ofunditatis. superficies autē fm dimensionem p^ofunditatis. corpus autē hēt magnitudinē fm oēm dimensionē: vñ est p^ofecta magnitudo (ut dī in p^omo de celo). Ostendit ergo q nūbz talium qd quocūqz mō caret magnitudinē pōt poni mā que sit subm augmentatōis tripl^o ceter. p^omo qdē pp rōnes p^omissas. vñ dīc q neqz ponēdū est pūcta que caret oīno magnitudinē esse corp^{us} mām: que. i. sint subm augmentatōis. neqz etia lineas que h3 aliqd caret magnitudinē: z h3 pp eadē cās. i. pp rationes sup^{er} assignatas. q necesse est pūcta z lineas se paratim p se existere aut in aliq corpore esse: sic sequerent eadē que sup^{er} secuta sūt. C^o Deinde cū dicit.

Illud aut cuius hec ultima materia est: quare neqz vnqz: neqz sine passione possibile est esse neqz sine forma.

Improbat h^o ipsaz pōnez platonicoz q ponebat q mathematica erāt substantia corp^{us} nālūz. z q pūcta linee sunt termini dimensionū: sic forma est termin^{us} mām. ponebat q id qd per h^o terminat ēēt mā corp^{us}. ipsi autē termini magis se hñt in rōne forme: z h3 est qd dīc q id. i. dimēsiō uel magnitudo. cui^{us} h3 pūcta linee sūt ultima: erat materia q platonicoz. Scdō ibi. Quare neqz. Ostendit pūter q nūbz hoc pōt esse mā corp^{us} nālūz: q. i. fm eo q mathematica sūt sepeata a formis nālībus z passiōib^{us} sensibilib^{us}: sicut h3 intellectū z ita z h3 esse. s3 mā nō pōt sepeari a formis nālībz z passiōib^{us} sensibilib^{us}. q ipole est aliqd mathematicoz esse mā